Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 110 | Łódź, Czwartek, 12 maja 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, ר׳ אייר תרצ״ב | № 110

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

יוגאסלאווישער קעניג אנטלאפען

די פויערישע קליינע מלחמה אין יוגאסלאוויען

ווי ע ן, 11. (ספ. טעל.) די צייטונגען ברענגען אלארמירענדע ידיעות וועגען די געהיימנישפולע פאסירונגען וואס קומען פאר אין יוגאסלאוויען.

די היינטיגע וויענער פרעסע ברענגט סענסאציאנעלע פרטים פון אנ׳אפיצירישע פערשווערונג געגען דער מלוכה און דעם קעניג אלעקסאנדער.

ווי עס ווייזט זיך ארויס פון די דאזיגע ידיעות האט די מיליטער-מאכט דורכגעפיהרט א רייה ארעסטען ניט נאר צווישען די אפיצירען פון מאריבארגער גארניזאן נאר אויך אין אנדערע שטעט.

לויט דער מיינונג פון דער וויענער פרעסע שטייט די פערשווערונג פון די סערבישע אפיצירען אין אנ׳ענגען צוזאמענהאנג מיט דער געהיימער ארגאניזאציע א.נ. „די שווארצע האנד", וואס איז בשעתו געגרינדעט געווארען דורך דעם פולקאווניק פון דעם סערבישען גענעראל-שטאב דימיטריעוויטש.

דערזעלבער פולקאווניק איז שפעטער דערשאסען געווארען אויפ׳ן סאלאניקער פראנט פאר׳ן ארגאניזירען א פערשווערונג געגען דעם דעמאלסטיגען טראן-פאלגער און דעם איצטיגען קעניג. אלעקסאנדער.

די איצט-ענטדעקטע פערשווערונג האט זיך געשטעלט א ציל מורד במלכות צו זיין צו פראקלאמירען א רעפובליק און איבערגעשטאלטיגען די מלוכה אין א פעדעראציע פון יוגאסלאווישע פעלקער.

עס קורסירט פער׳עקשנט א קלאנג, אז דער קעניג אלעקסאנדער איז עוקר געווען פון דער הויפט-שטאט.

ווייטער קומען אן ידיעות וועגען א פויערים-בונט אין באסניען.

אין פריעדמאר האבען זיך פערזאמעלט אנ׳ערך 2000 פויערים, וואס האבען בעזעצט די עפענטליכע בנינים, איצט ראבירען זיי די געוועלבער.

דאס זעלבע קומט אויך פאר אין אנדערע באסנישע שטעט.

אין די בערג האלט מען אין איין שיסען, דאס קעמפען די פויערים מיט די זשאנדארמען.

פראנצ. פרעמיער טארדיע גיט זיך אן אין דימיסיע

שרעקליכע בעהאנדלונג די פוילישע עקסקורסאנטען

אויף זייער צוריק-רייזע פון א״י

קאנסטאנצא, 11 (י.ט.א. טעלעגראפיש)

אך א 3-טעגיגער רייזע איז א הער אנגעקומען די שיף „דאציא" מיט 107 עקסקורסאנטען פון פוילען. די פאסאזשירען בעקלאגען זיך אויף דער שווערער רייזע, וואס זיי האבען געהאט, אויף מאנגעל אין שפייז, די בעהאנדלונג פון דער שיף-לייטונג איז געווען א שרעקליכע. ס׳האבען נישט געהאלפען די אינטערווענצען פאר די עקסקורסאנטען. די עקסקורסאנטען ווערען ערווארט אין ווארשא פרייטאג.

בלוטיגע געשעהענישען אין עסען

בערלין, 11. (ספ. טעל.) אין עסען איז עס געקומען צו א בלוטיגען צוזאמענשטויס צווישען ארבייטסלאזע און פאליציי.

פאליציי האט געשאסען אין דעם המון דעמאנסטראנטען וואס איז בעשטאנען פון אנ׳ערך 4 טויזעד מאן.

עס זענען שווער פערוואונדעט געווארען עטליכע דעמאנסטראנטען, 8 פאליציאנטען און א 6-יאהריג קינד.

גראנדיעזער
קאנצערט
— פון —
„שיר"-כאר
דעם 17. מאי, 9 אווענד
זעה 2-טע זייט

גרויסע איבערראשונגען פאר דער וועלט

נעכטיגע רעדע פונ׳ם קאנצלער ברינינג אין דייטשלאנד

בערלין, 11 (ספ. טעל.) היינט איז פארגעקומען א זיצונג פון רייכסטאג.

קאנצלער ברינינג האט געהאלטען א רעדע וועגען דעם פראגראם פון דער רעגירונג, לויט וועלכען עס שטעלט זיך ארויס, אז דייטשלאנד גרייט צו א גאנצע רייה ווירטשאפטליכע און פינאנציעלע איבערראשונגען פאר דער וועלט.

פון דער רעדע איז אויך קלאהר געווארען, אז דייטשלאנד גרייט זיך דורכצופיהרען פריהער נאך פון אמעריקא דעם פראיעקט פון דעם געלד-דומפינג.

מארשאל פילסודסקי איז ארויס-געפאהרען קיין ווילנא

ווארשא, 11. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). היינט איינדערפריה איז אפגעפאהרען קיין ווילנע אין דער בעגלייטונג פון זיינע אדיוטאנטען דער מארשאל פילסודסקי.

אין ווילנע וועט דער מארשאל פערברענגען עטליכע טעג.

פיעטריקאווער 14

גערענק! אז דעם 19-טען מאי הויבט זיך אן די ציהונג פון דער 1-טער קלאס

גערענק! אז א גרויס גליקווארט אויף דיר

גערענק! אז ביי דער לעצטער לאטעריע איז אין מיין גליקליכער קאלעקטור געפאלען דאס געווינס פון 30.000 זל. אויף נומער 89011

גערענק! קויפען זאלסטו א לאס נאר אין דער גליקליכסטער קאלעקטור פון

F. BRAJTSZTAJN

PIOTRKOWSKA 14

Tel. 142-47.

טעל. 142-47

גערענק! מיין אדרעס, אויב דו ווילסט פטור ווערען פון דאגות

גערענק! אז דער הויפט-געווינס איז 1.000.000 זל.

גערענק! אז פאר א קליינע סומע קענסטו רייך ווערען

גערענק! אז יעדער צווייטער לאס געווינט

גערענק! אז דורך אונז זענען א סך מענשען גליקליך געווארען

גערענק! די צייט איז קורץ, אייל זאפארט אין אונזער קאלעקטור.

פיעטריקאווער 14

רעשטען

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנט, 2-טער שטאק

פערשידענע קאמגארנס, בילינער, טאמשאווער און לאדזער אויף אנציגער און פאלטענס

ווי אויך די מאדערנסטע דאמען-שטאפען אויף פאלטנס און קאסטיומען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

געדענקט נאר

אין פראנט, II שטאק

א גוטער

וועב-מייסטער

וואס קען בעזארגען ארבייט אויף קארט און ענגלישע שטיהל, קען זיך גלייך מעלדען אין די ערשטע מעכאנישע לוין - וועבער-פאבריק „פראגרעס", פאלודניאווא 52, טעלעפאן 191-34.

פילהארמאניע-זאל, 20 נארוטאוויטשא 20

היינט, דאנערשטאג, דעם 12-טען מאי, 8.30 אווענד

לעצטער אונאפרופליכער קאנצערט פון

אימרי אונגאר

1-טער לאורעאט פון שאפען-קאנקורס.

פרטים אין די אפישען. פרטים אין די אפישען

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע

מ׳דראהט דעם נייעם פראנצויזישען פרעזידענט

ווען וועט געשאפען ווערען די נייע רעגירונג אין פראנקרייך?

ד׳היינט — לויה פון ערמארדעטען פרעזידענט דומער

פאריז, 11. (ספ. טעל.) די צייטונג „ליבערטע“ טיילט מיט, אז דער ניי־אויסגעוועהלטער פרעזידענט לעברען האט געכטען בעקומען עטליכע אנאנימע דראהונגס־בריף. אין איינעם פון די בריף זאגט־פאר דער אנאנימער אויטאר דעם נייעם פרעזידענט דעמזעלבען גורל, ווי זיין פארגענגער דער פרעזידענט דומער.

אין די אפיציעלע קרייזען לעגט מען נישט קיין ספעציעלע אכט אויף די דראהונגס־בריף, אבער גלייכצייטיג האט די זיכערהייטס־מאכט אונטערגענומען שארפע פערזיכערונגס־מיטלען און ארומגערינגעלט די פערזאן פון פרעזידענט לעברען מיט א ספעציעלער וואך.

פאריז, 11, (ספ. טעל.) דער ניי־געוועהלטער פראנצויזישער פרעזידענט לעברען האט געהאלטען א רעדע, אז ער וועט שטעהן איבער אלע פארטייען און וועט זיך בעמיהען אויפצוהאלטען די ארדנונג אין לאנד.

דער סאציאליסטען־פיהרער בלום האט פערעפענטליכט אן ארטיקעל אז דער איצטיגער פרעזידענט איז א גרויסער רעאקציאנער.

דער פאריזער פאליציי־שעף בעגאנגען זעלבסטמארד?

פאריז, 11. (ספ.טעל.) לויט נאך נישט פעסט געשטעלטע ידיעות איז דער פרעפעקט פון דער פאריזער פאליציי שיאפ בעגאנגען זעלבסטמארד, אין צוזאמענהאנג מיט׳ן אטענטאט אויפ׳ן פרעזידענט דומער. דער סעקרעטאר פון דער פרעפעקטור האט ערקלערט פאר זשורנאליסטען אז זיין שעף וויילט אין ווערסאיל, א גרופע זשורנאליסטען זענען דארט אוועק, אבער דעם פרעפעקט נישט געפונען.

די קלאנגען וועגען זיין זעלבסטמארד ווערען נישט אפגעלייקענט, אבער אויך דערווייל נישט בעשטעטיגט.

די צוואה פון פרעזידענטען־מערדער

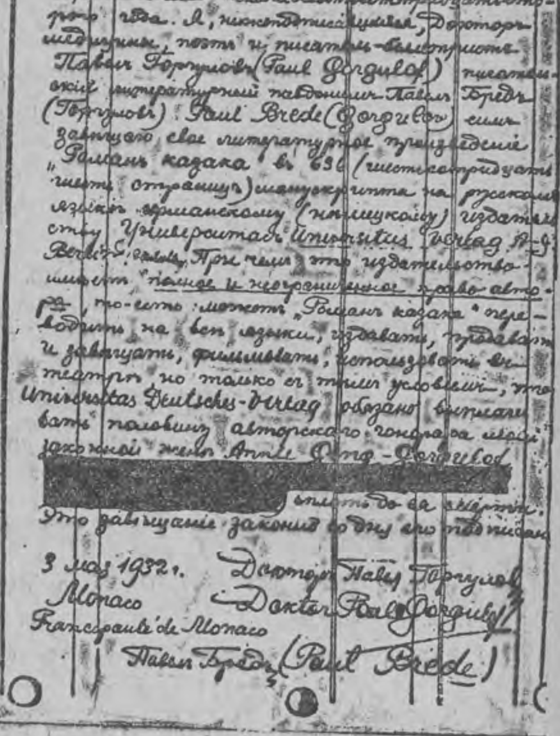
Testament
Завещание.
Paul Gorguloff
Paul Brede (Gorguloff)
„Роман казака“
Universitas Verlag A.-G. Berlin
Universitas Deutsches-Verlag
Anne Jeng-Gorguloff
[redacted]
3 мая 1932 г.
Monaco
Doktor Paul Gorguloff
Francopaule de Monaco
Павел Бред (Paul Brede)

אט די צוואה האט גארגולאוו אנגעשריבען עטליכע טעג פאר׳ן אטענטאט אויפ׳ן פראנצ. פרעזידענט.

די לויה פון דומער׳ן

פאריז, 11. (ספ. טעל.) דער מיניסטארען־ראט האט בעשלאסען אז די לויה פון דערמארדעטען פרעזידענט דומער וועט פארקומען דאנערשטאג.

לויט דער צוואה פון דעם טראגיש־אומגעקומענעם, וועט די לויה זיין א שטרענג־רעליגיעזע.

דער ערמארדעטער פרעזידענט פאל דומער

אויפ׳ן טויטען־בעט.

די נייע רעגירונג אין פראנקרייך

פאריז, 11. (ספ. טעל.) די ראדיקאל־סאציאליסטען (העריאס גרופע) האבען בעשלאסען אפצולעגען דאס בילדען פון דער נייער רעגירונג אויפן 2־טען יוני, ווען ס׳וועט זיך שוין האבען געענדיגט דער קאנגרעס פון דער סאציאליסטישער פארטיי. מען רעכענט אז דער קאנגרעס וועט זיין געגען אנטייל פון די סאציאליסטען אין דער רעגירונג.

נייע נייעס׳ן וועגען דעם פרעזידענטען־מערדער

בעלגראד, 11. (ספ. טעל.) די צייטונג „ווראמע“ פערעפענטליכט א סענסאציאנעלע מיטטיילונג פון א לאבאראנטין פון א בעלגראדער קליניק זאפיא קאזשיראדזקא, וועלכע שטעלט־פעסט, אז זי האט זיך בעקענט מיט׳ן מערדער פון פראנצויזישען פרעזידענט גארגולאוו, בעת דער מלחמה, אין ווארשא, לויט ווי זי גיט איבער האט גארגולאוו שטודירט אין ווארשא מעדיצין און איז דארט בעטראכט געווארען אלס הייסער קאמוניסט וועלכער האט פראפאגאנדירט די קאמוניסטישע אידעען.

ער האט זיך פערליבט אין דער טאכטער פון דעמאלסדיגען פראפעסאר וואלעריאן פאגארעלאוו, מיט וועלכער ער האט אויך חתונה געהאט שפעטער. ווען די דייטשען האבען פערנומען ווארשא, איז די ווארשאווער אוניווערזיטעט איבערגעטראגען געווארען קיין ראסטאוו־דאן.

אין יאהר 1923 האט קאזשיראדזקא זיך בעגעגענט מיט׳ן פראפעסאר פאגארעלאוו, וועלכער האט איהר ערקלערט, אז זיין טאכטער האט זיך געגט מיט איהר מאן. נאכ׳ן גט האט גארגולאוו פערבראכט אין סאוויעטען־רוסלאנד און איז שפעטער אפגעפאהרען קיין אויסלאנד.

דער פרעזידענטען־מערדער גארגולאוו און זיין פרוי

300 טויזענד מענשען האבען בעזוכט די אויסשטעלונג אין תל-אביב

פ׳ יערליך געשלאסען געווארען די אויסשטעלונג

תל־אביב, 11. (יט״א טעלעגראפיש). ס׳איז פארגעקומען די פייערליכע שליסונג פון דער אויסשטעלונג. אלע קאנסולען זענען געווען אנוועזענד. דער בירגערמייסטער דיזענהאף און דער גענעראל סעקרעטאר פון דער רעגירונג מארק יאנג.

ווי דיזענהאף האט איבערגעגעבען איז די אויסשטעלונג בעזוכט געווארען פון דריי הונדערט טויזענד בעזוכער, טראנזאקציעס זענען געשלאסען געווארען אויף 175 פונט. דער גענעראל־סעקרעטאר פון דער רעגירונג האט ביי דער געלעגענהייט איינגעלאדען די אויסלענדישע קאנסולען אויף דער קומענדיגער אויסשטעלונג.

פאר׳ן שליסען די אויסשטעלונג איז פערטיילט געווארען גאלדענע מעדאלען פאר א גאנצע רייהע פירמעס, פון רומעניען, פוילען און פון אנדערע לענדער.

פילהארמאניע־זאל
נארוטאוויטשא 20.

דינסטאג, דעם 17-טען מאי ה. י. 8.30 אווענד קומט פאר
א גראנדיעזער
קאנצערט
אויסגעפיהרט דורכ׳ן לאדזער יודישען מוזיק־פעראיין
„שיר“
אונטער דער לייטונג פון פראפ. י. פיליווישיס.
אין פראגראם: פראגמענטען פון
היידנס אראטאריום
1) „מעשה בראשית“
2) קלאסישע מוזיק
3) יוד. פאלקס־לידער
גענויערע פרטים — אין ווייטערדיגע אנאנסען.
בילעטען פון 1 זל. ביז 3,50
שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

צו די ה״ה גנבים!

נעכטען אין דערפריה האט מען מיר ארויסגעגנב׳עט א פארטפעל, אין וועלכען ס׳איז געלעגען מזומן און וועקסלען אויף א סומע פון צירקא 1800 זל. אויך א פאס אויפ׳ן נאמען משולם העפטלער־קלאר, לאמבערג.

אלע וועקסלען ווערען ערקלערט פאר אונגילטיג און די בעוואוסטע זענען געמאכט געווארען, אזוי, אז זיי האבען פאר קיינעם קיין שום ווערט נישט. איך בעט די ה״ה גנבים מיר צוזוויסען צוזאג, וואו איך זאל קומען אונטערהאנדלען וועגען די וועקסלען, כ׳בין גרייט צו געבען א בעלוינונג.

דיסקרעציע געזיכערט. טעלעפאנ. פערשטענדיגונג אויפ׳ן נומ׳ 34 230 אין די שעה׳ן ביז 9 פריה, פון 2—3.30 נאכמ. און פון 9 אווענד. 807

מאשין־מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע, ווי אויך מצה־מעהל, אייער־פערפעל און סובארקעס לויט קארלסבאדער סיסטעם
מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט־בעקאנטע און פרישע געבעקסען פון אינזער
איבעראל־בעוואוסטער צוקערביע
ב. וויינבערג
38 פיעטריקאווער 38
טעל. 82=143

אונזער טיפסטען ביילייד דריקען מיר אויס אונזער חשוב׳ן מיטגליד
יוסף זאקס,
צוליב דעם טויט פון זיין אונפערגעסליכע פרוי
טאובע נ״ע
זייט געטרייסט!
די פערוואלטונג פון שניידער־צעך פאר דער שטאט לאדז
אין לאדז, פיעטריקאווער 20.
3032

פרייער האנדעל אין סאוויעט-רוסלאנד

בערלין, 11 (ספ. טעל.) „יונייטעד פרעס״ מעלדעט פון מאסקווע, אז אין דער עקאנאמישער פאליטיק פון סאוויעט-רוסלאנד איז פארגעקומען אנ׳איבערקעהרעניש. די פאקטישע פיהרער פון סאוויעט-רוסלאנד סטאלין און מאלאטאוו האבן ארויסגעגעבן א פעראָרדנונג, אז עס ווערט איינגעפיהרט פרייער האנדעל מיט שפייז-ארטיקלען. עס מעגען געעפענט ווערן פריוואטע געוועלבער אויפצוקויפען אלערליי שפייז-ארטיקלען, וועלכע מען קען געקויפט ווערן פון די פויערים לויט יעדען בעליביגען פרייז. דאס וועט ארויסרופען א פארביליגערונג פון עסענווארג אין רוסלאנד און וועט אויפלעבען דעם האנדעל.

מען גלויבט, אז אינגיכען וועט איבערהויפט איינגעפיהרט ווערן אין סאוויעט-רוסלאנד דער פרייער האנדעל אויך מיט אלע אנדערע ארטיקלען, קליידונג, שיך און דאס וועט ברענגען צו אנ׳אויפלעבונג אין דער ווירטשאפטליכער לאגע.

מאסקווע, 11 (ספ. טעל.) די סאוויעט-רעגירונג האט ארויסגעגעבן א פעראָרדנונג, וואס ערלויבט די „קאלכאזען״ (קאלעקטיווע ווירטשאפטען) צו שעכטען בהמות און פערקויפען דאס פלייש אויף די מערק-פלעצער אדער געוועלבער. דערביי איז אבער פערבאטען יעדע פערמיטלונג אין דאזיגען האנדעל.

סיים ווערט נישט פונאנדערגעלאזט

קיין שום רעגירונגס-ענדערונגען וועלן דערווייל נישט פארקומען

ווארשא, 11. (טעלעפאניש). ווי בעקאנט איז היינטיגען מאנטאג פארמיטאג דער געווע. פרעמיער פראפ. בארטעל אונערווארטעט פאר אלעמען, אנגעקומען פון לעמבערג קיין ווארשא און איז גלייך אוועק צום מלוכה-פרעזידענט אין שלאס אויף א לענגערע קאנפערענץ אין וועלכער ס׳האבן זיך אויך בעטייליגט דער פרעמיער פריסטאר. דער ב.ב. פיהרער סלאוועק און סיים-מארשאלעק שווינטאלסקי.

דער דאזיגער בעזוך פון פראפ. בארטעל אין ווארשא איז געווען אונערווארטעט פאר׳ן פראפ. בארטעל גופא, וועלכער האט ביז דער לעצטער מינוט נישט געוואוסט, אז מען וועט איהם ארויסרופען קיין ווארשא; די קאנפערענץ אין שלאס האט אבער געגעבן א גרונד פאר פערשידענע קלאנגען און צוהיצטע מוחות מיט א „ווייטען קוק״ האבן שוין זאגאר אויסגעמאלען א בילד ווי אזוי מ׳האט אין שלאס גערעדט וועגען פונאנדערלאזען דעם סיים און וואס די בעזונדערע אנטיילנעמער האבן דערביי ערקלערט.

היינטיגען דינסטאג ווידער, האט זיך פערשפרייט א קלאנג אז פראפ. בארטעל איז אויפגענומען געווארען דורכ׳ן מארשאל פילסודסקי.

ווי ס׳ווייזט זיך ארויס, איז פראפ. בארטעל, שוין מאנטאג ביינאכט אנגעקומען צוריק קיין לעמבערג, אויף א טעלעפאניש אנפראגע האט פראפ. בארטעל אפגעלייקענט אלע קלאנגען וועגען זיין בעזוך ביים מארשאל פילסודסקי א.א.וו.

ס׳זענען אויך אינגאנצען אויסגעוויגען פון פינגער די ידיעות אז דער סיים ווערט פונאנדערגעלאזען און אז פראפ. בארטעל שטעלט זיך בראש פון דער רעגירונג, אמת פראפ. בארטעל שטעהט שטענדיג גרייט אויף יעדען רוף פון מלוכה-פרעזידענט און פון מארשאל פילסודסקי, ביים איצטיגען מאמענט איז נאך אבער די פראגע וועגען א רעגירונגס-ענדערונג נישט אקטועל.

אמת, ס׳איז נישט אויסגעשלאסען, אז פריהער אדער שפעטער וועט פראפ. בארטעל צוריקקומען צו דער מאכט, די מאנטאגדיגע קאנפערענץ אין שלאס איז אבער געשטאנען אין צוזאמענהאנג מיט אינטערנאציאנאלע פאליטישע פראגען און מיט די מעגליכע קאנסעקווענצען אין דער צוקונפט.

סאוויעטיש מיליטער ביי דער פוילישער גרעניץ

ווילנא, 11 (ספ. טעל.) די סאוויעטישע מאכט האט בעשלאסען צו בעזעצען אויף דער פויליש-סאוויעטישער גרעניץ עטליכע טויזענד געוועזענע זעלנער-קאמוניסטען. צו רעאליזירען דעם דאזיגען בעשלוס איז די סאוויעטישע מאכט צוגעטרעטען אין די ערשטע טעג פון חודש מאי. דערווייל זענען בעזעצט געווארען זאסלאווער, דריסקער און קאשירסקער קרייזען מיט 3500 געוועזענע זעלנער. די נייע קאלאניסטען דארפען שאפען קאמוניסטישע קאדרעס לענג-אויס דער פויליש-סאוויעטישער גרעניץ. די דאזיגע קאדרעס וועלען אויך האבען פאר אנ׳אויפגאבע דיווערסיע-אנפאלען.

בריף פון א יודיש מיידעל

צום מארשאל פילסודסקי וועגען איהר חתן...

פון וואלקאוויסק מעלדעט מען א טשיקאווע מעשה:

דארט איז פערהאן א יודיש מיידעל ח. ה. קוואלאווסקא, אנ׳ארימע, זי ארבייט אלס דינסט אין יודישע הייזער, דערצו איז זי א שעהנע, צו איהר האט זיך צוגעטשעפעט א יודישער בחור א אינטעליגענטער, און דערנאך האט ער זי אוועקגעווארפען.

דאס דאזיגע מיידעל האט זיך געפיהלט זעהר געטראפען, און זעהענדיג אז פון קיינעם וועט זי נישט האבען קיין הילף, האט זי אנגעשריבען אויף יודיש א בריף צום מארשאל פילסודסקי, און זי דערצעהלט אין בריף אז איהר חתן האט זי אזוי אפגענארט און זי איז א יתומה, דעריבער בעט זי דעם „ליבען מארשאל״ אז ער זאל הייסען בעשטראפען דעם חתן. דעם בריף האט זי אדרעסירט צום „פרעזידענט פילסודסקי״, מיט די ווערטער „דא ראנק וולאסניך״ און אריינגעלעגט אין פאסט-קעסטעל.

אלע שכנים האבען געלאכט פון דעם מיידעל, אבער די טעג איז אנגעקומען קיין וואלקאוויסק א פעראָרדנונג פון אינערן-מיניסטעריום צום סטאראסטא, אז מען זאל פערפיהרען אנ׳אויספארשונג וועגען דעם ענין. דער בריף פון מיידעל איז טאקע יא אנגעקומען צום מארשאל און מען האט געמאכט דערפון אנ׳איבערזעצונג אויף פויליש און עס איז בעשלאסען געווארען אויסצופארשען די זאך.

שטרענגע התראה

די גרויסע מכשולים פון געשאכטענע עופות

ביי ווינקעל-שוחטים האט דערגרייכט, אז מען פערקויפט נצ׳פגר׳טע עופות אלס כשר, דעריבער איז נאר כשר אזא געשאכטען עוף, וואס האט א בלעכענע בלאמבע אויף די פולקע, מיט דער אויפשריפט „אויפזיכט פון ראבינאט און ועד הכשרות ביי דער קהלה״ מיט די דאטע פון דער שחיטה, אהן בלעכענע זאגאר א פאפירענע בלאמבע איז טרפה און א שאלה אויף די כלים.

התראה צו די קצבים און גענזלער!

מיר זענען שטרענג מתרה אלע גענזלערס און יאטקע-אינהאבערס, אז מען וועט קאנטראלירען און וואו מען וועט טרעפען אהן בלעכענע בלאמבע, וועט ווערען בעטראכט אלס מכשיל הרבים און דער וועט ווערען געאסר׳ט. דער ראבינאט גייט קאנטראלירען.

ועד הרבנים עם ועד הכשרות

בעם.: דער גענזלער משה בראזיסקי און זיין פרויה ׳משע, חסבאדניא 5, ביי פיביך, האבען נישט קיין גאטנגות אויף כשרות, טאר מען נישט קויפען ביי זיי און ווער ס׳האט געקויפט ביי זיי א״ם כשר, איז א שאלה אויף די כלים

בלוטיגער צוזאמענשטויס פון קאמוניסטען מיט טרומפעלדארטשיקעס

אויף ווייזעל׳ס ארעפעראט אין דאנציג

דאנציג, 11 (יט״א טעלעגראפיש) אויף א רעפעראט פון וואלפגאנג פאן ווייזעל איז געקומען צו א בלוטיג געשלעג צווישען קאמוניסטען און טרומפעלדארטשיקעס די שלעגער׳ס זענען פון דער פאליציי בעזייטיגט געווארען.

9000 יודישע פאמיליעס

זאלען פאהרען ארבייטען פון פוילען קיין ארץ-ישראל

ירושלים, 11. (ספ. טעל.) אין די קרייזען פון דער יודישער אגענ׳ קאיז ענטשטאנען א פלאן פון א „פיאטילעטקע״ (פינף-יאהר פלאן) פאר ארץ-ישראל, כדי צו גרינדען גרעסערע און קלענערע פאבריקען אין לאנד, עס האנדעלט זיך וועגען דעם, אז מען זאל קאנען בעשעפטיגען אין די נייע פאבריקען נייע 9 טויזענד יודישע ארבייטער-פאמיליעס פון פוילען (דאס הייסט לערך 60 טויזענד נפשות) עס זאל צו דעם ציל געגרינדעט ווערען א אינדוסטריעלע באנק וואס זאל געבען קרעדיטען.

געפאלען די „סטאביליזאציע״

ווארשא, 11 (טעלעפאניש) פון ניו-יארק איז נעכטען אנגעקומען די ידיעה, אז דארט זענען ווידער געפאלען פאפירען פון אויסלענדישע מלוכות, און צווישען זיי אויך די פוילישע „סטאביליזאציע״, וועלכע איז אראפ ביז 45 מיט א האלבס. דאס האט געווירקט, אז אויך אין ווארשא איז די סטאביליזאציע שוואך, לערך 48; דאגעגען אנדערע פאפירען זענען עטוואס פעסטער.

12000 מאן אויף דער ערעפנונג פון ארבייטער-רינג אין באסטאן

ניו-יארק, 11 (יט״א טעלעגראפיש) אין באסטאן האט זיך געעפענט די 32-טע קאנפערענץ פון ארבייטער-רינג, ס׳זענען אנוועזענד געווען 12 טויזענד מאן.

א „מאי-איבערקעהרעניש״ אין יוד. ארטיסטען-פעראיין

ווארשא, 11 (טעלעפאניש) בידוע איז אין ארטיסטען-פעראיין בשעתו פארגעקומען א שפאלטונג, אין פונ׳ם פעראיין זענען אוועק א רייה מיטגלידער, וועלכע האבען, בילדענדיג אנ׳אפאזיציע, געפיהרט 2 טעאטערס: „סקאלא״ (אויף דזשעלנא) און „צענטראל-טעאטער״ (אויף דזשיקא).

די געשעפטען איןביידע טעאטערס זענען געגאנגען אזוי שלעכט, — וואס ערגער קאן שוין גארנישט זיין, און דאך האבען אלע פרובען און אינטערווענצען מצד יחידים און אינסטיטוציעס צו מאכען שלום צווישען ביידע צדדים צו גארנישט נעבראכט.

נעכטען אבער פאר מיטאג איז... דער שלום אויסגעבראכען סטיכיש:

א גרופע מיטגלידער-אפאזיציאנערען מיט זייערע סימפאטיקער האבען אקופירט דעם ארטיסטען-פעראיין, פערהאקט די טירען, אוועקגעשטעלט וואכען, פערנומען די טעלעפאנען, און געצוואונגען די גראד-פערזאמעלטע פערוואלטונג צו אונטערשרייבען א כתב. אז די אפאזיציע גייט אריין צוריק אונבעשטראפט אין דער קערפערשאפט פון פעראיין.

דערווייל האט די מאכט אין פעראיין איבערגענומען די אפאזיציע, וועלכע האט אויף אין אווענד צונויפגערופען א פרעסע-קאנפערענץ.

דער קומענדיגער אלגעמיינער צוזאמענפאהר וועט דעצידירען די לאגע אין פעראיין.

ווארשא, 11 (טעלעפאניש) דער „פוטש״ אין ארטיסטען-פעראיין האט זיך צוגעגרייט אין דער היסטארישער נאכט פון דעם 10 אויפ׳ן 11 מאי...

א גאנצע נאכט איז אפגעהאלטען געווארען א פערזאמלונג אין „סקאלא״-טעאטער, וואו ס׳זענען געווען פערזאמעלט אלע אפאזיציאנערען און די סתם אונצופרידענע.

די „איבערקעהרעניש״ האט זיך אנגעהויבען היינט האלב 2 ביי טאג ווען אין פעראיין זענען געקומען אנ׳ערך 70 „אויפשטענדיגע״ מיט׳ן ארטיסט לאנדוי בראש.

אין דער נייער פראוויזארישער פערוואלטונג זענען אריין: לאנדוי, לעדערמאן, סאנדלער, נאזשיק, קאץ, שטאקפעדער, ליפמאן, קליין און קורץ.

פאר די פרעסע-פארשטעהער האט די נייע פערוואלטונג דערקלעהרט, אז די אפאזיציע האט נישט געקאנט צוקוקען די שלעכטע פיהרונג פון פעראיין...

שבת, האלב 5 נאכמיטאג

זיגלער׳ס

אפערעטען=סטאר=טרופע

אין דער סענסאציאנעלער פיעסע

דאס

ר. זיגלער

אימפארטירטע ווייבער

מ. האלם

אין 3 אקטען מיט א עפילאג, 18 נומערן געזאנג און טענץ פון משה ריכטע

מיט סעווילא פאסטאר און ערנא זיגלער אין די הויפט-ראלען.

פרייזען ביי טאג

פון 60 גר. ביז 2 זל.

אויף די נאכמיטאג-פארשטעלונגען קען יעדער מיטנעמען

א קינד בחנם

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע״

דירעקציע: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאז.

פייערליכע פרעמיערע

מיט די בעסטע קאסקאדנע סוברעט׳ן

ע. זיגלער

פאסטאר

שבת 9 אווענד

ע. זילבער

געסט אין לאדז!

די וועלט-בעריהמטע

ס. זיגלער

זיגלער׳ס

אפערעטען=סטאר=טרופע

גרעסטע טעאטער=אטראקציע!

סעווילא

מארגען פרייטאג האלב 10 אווענד

סעווילא פאסטאר

„דאס נעגער=מיידעל״

קאמישע דזשאז-אפערעטע אין 3 גרויסע אקטען מיט 24 נייעסטע הארציגסטע שלאגער-לידער, קופלעטען, דועטען, טערצעטען און טענץ פון י. ליליען, מוזיק פון מ. האלם מיט סעווילא פאסטאר אין דער הויפט-ראלע. רעזשי — מ. פאסטאר. ספעציעלע עפעקטפולע נייע אויסשטאטונג! — פערגרעסערטער כאר און ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון קאמפאזיטאר מ. האלם. די גרעסטע סטארס און די שענסטע אפערעטע „דאס נעגער-מיידעל״. אלע ווערן עטציקט, אלע ווערן בעגייסטערט פון סעווילא פאסטאר אין „נעגער-מיידעל״. שפאנענדע סצענעס, ספאזמישע געלעכטער אין „נעגער-מיידעל״. אזעלכעס האט איהר נאך נישט געזעהען. ס׳בעטייליגען זיך פרויען: סעווילא פאסטאר, ערנא זיגלער, ר. זיגלער, ע. זילבער, טופמאן, רובינא א.א. מענער: מ. זיגלער, מ. פאסטאר, ד. נאכבאר, באלבירסקי, האמבורגער, אמזעל און אנדערע.

מ. פאסטאר

לאדז, 12 מאי 1932

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 12 מאי 1932

קלאנגען
ארום בארטעל'ן

ארום דער פערזאן פון געוועזענעם פיל־מאליגען פרעמיער פון דער סאנאציע־רעגירונג פראפ. בארטעל פערשפרייטען זיך אין דער לעצטער צייט אהן א שיעור קלאנגען און השערות. די קלאנגען האבען זיך אנגעהויבען פון זינט עס האבען זיך אנגעהויבען די פעריאדישע בעראטונגען פון די געוועזענע פרעמיערען ביים מלוכה־פרעזידענט. די דאזיגע בעראטונגען זענען ארומגעהילט אין א טיפער געהיימניש און דאס שאפט נאטירליך די געהעריגע שפייז פאר די פערשידענסטע פאליטישע אויסרעכענונגען און קאמבינאציעס, וועלכע זענען צומייסטענס א פראדוקט פון דעם אדער יענעמס פאנטאזיע, ווייל וואס אייגענטליך עס ווערט גערעדט און וואס עס ווערט בעשלאסען אויף די קאנפערענצען ביים פרעזידענט איז נישט בעקאנט.

דער וויכטיגסטער מאמענט, ארום וועלכען עס דרעהען זיך די השערות, איז די פראגע, צי וועט קומען אן ענדערונג אין דער רעגירונג, צי וועט אנגענומען ווערען א נייער קורס און מיט דער פראגע איז ענג פערבונדען די פראגע וועגען פראפ. בארטעלס צוריקקעהרען זיך צו דער מאכט, ווייל בארטעל פערקערפערט מיט זיך אנדערע, מעהר ליבעראלע טענדענצען פון דעם מאי־לאגער, מיט בארטעלס נאמען איז פערבונדען אן אנדערע מעהר פערשטענדנישפולע בעציהונג צום סיים און צו זיין ראלע און בעדייטונג.

געגען דעם אבער, אז ביים פרעזידענט זענען אנגענומען געווארען ענטשיידענדע בעשלוסען רעדט דער פאקט, וואס אויך אין דער לעצטער קאנפערענץ פון די געוועזענע פרעמיערען האט נישט גענומען קיין אנטייל דער „דעצידירענדער פאקטאר" אין דער פוילישער פאליטיק, דער מארשאל פילסודסקי, וועלכער איז דאך אגב אויך א געוועזענער פרעמיער־מיניסטער. דערפאר אבער האט מען געשמועסט, אז פראפ. בארטעל זאל אויפגענומען ווערען דורכ'ן מארשאל און אייניגע בלעטער האבען וועגען דעם איבערגעגעבען ווי וועגען א געשעהענעם פאקט.

איז אבער ווי געוועהנליך אין אזעלכע פאלען געקומען באלד א הכחשה: עס הויבט זיך נישט אן, בארטעל איז נישט אויפגענומען געווארען דורך פילסודסקין און עס ווערען בכלל נישט פאראויסגעזעהען קיין שום ענדערונגען נישט אין צוזאמענשטעל פון דער רעגירונג, נישט אין דעם גאנצען קורס פון דער רעגירונגס־פאליטיק.

ענטשידען געגען אלע פערשפרייטע קלאנגען טרעט ארויס דער געוועהנליך גוט אינפארמירטער קראקאווער „קורייער צאדז.": נישט נאר בארטעל איז נישט אויפגענומען געווארען דורכ'ן מארשאל פילסודסקי, נאר ער איז אין אנגעוויזענעם טאג אפילו נישט געווען אין ווארשא, ער איז גאר געווען אין לעמבערג. עס זענען אויך פאלש די קלאנגען וועגען דעם אינהאלט פון דעם געשפרעך, וועלכען דער מארשאל זאל האבען געפיהרט מיט דעם פראפעסאר. לויט די דאזיגע קלאנגען זאל בארטעל האבען געשטעלט א רייה בעדינגונגען, אונטער וועלכע ער וואלט מסכים געווען איבערצונעהמען די לייטונג פון דער רעגירונג. די בעדינגונגען זענען: אויפלעזונג פון סיים, בעשטימונג פון נייע וואהלען, ברייטע פולמאכטען פאר'ן פרעמיער א. א. וו. אט דאס אלץ ווערט דורכ'ן „קורייער" אפגעלייקענט, דאס זענען „ווארשאווער סענסאציעס", וואס האבען נישט קיין שום גרונד. בארטעל אליין איז צום שטארקסטען פערוואונדערט, וואס וועגען איהם ווערען פערשפרייט אזעלכע קלאנגען. נישט ער שטרעבט צו דער מאכט, נישט ער האט געפיהרט וועגען דעם געשפרעכען אין ווארשא. אמת, ער איז תמיד גרייט זיך צו שטעלען אין רשות פון מלוכה־פרעזידענט און פון מארשאל פילסודסקי, ווען זיי פרעגען איהם אן וועגען מלוכה־ענינים, אבער דאס בעדייט נישט, אז זיין בעזוך אין ווארשא זאל שטעהן אין צוזאמענהאנג מיט'ן איבערנעהמען דעם רודער פון דער רעגירונג.

אט אזוי האלט דער סאנאטארישער „קורייער" אין איין פערלייקענען אלצדינג, וואס ווערט געשריבען אין די אנדערע בלעטער. און נאך די אלע הכחשות קומט דער קורצער זין פון דער לאנגער רעדע: די צייטונג גיט צו די העכסט סימפטאמאטישע ווערטער: „נישט קוקענדיג אויף דעם אלעם איז דער צוריקקעהר פון פילמאליגען פרעמיער פון די מאי־רעגירונגען פולשטענדיג מעגליך און מען מעג אננעהמען, אז פריהער אדער שפעטער וועט ער זיך אומקעהרען צום רודער".

הייסט עס, אז די קלאנגען זענען נישט אהן גרונד און זענען נישט אויסגעזויגען אינגאנצען פון פינגער!

די מעגליכקייט פון דעם, אז פראפ. בארטעל זאל צוריקקומען צו דער מאכט, האט איהר בעזונדערע און ערנסטע בעגרינדונג אין די ענדערונגען, וועלכע וועלען זיכער פארקומען אין דער פראנצויזישער אויסערן־פאליטיק נאכ'ן זיג פון די לינקע ביי די פארלאמענט־וואהלען. די בעציהונגען צווישען פוילען און פראנקרייך זענען לעצטענס בעדייטענד אפגעקיהלט געווארען. די לינקע קוקען אויף דער פאליטיק פון פוילען נאך מעהר קרום ווי די אפטרעטענדיגע רעגירונג פון טארדיען. אין פראנקרייך איז די ליניע פון דער איצטיגער רעגירונג אין פוילען נישט איינמאל שארף קריטיקירט געווארען דורך די פיהרער פון די פארטייען, וואס קומען איצט צו דער מאכט, אן ענדערונג פון קורס און דערמיט דאס צוריקקומען פון דער פערזאן, וואס פערזאניפיצירט דעם געגענדערטען קורס, וואלט דעריבער געווען א דירעקטער פועל יוצא פון דער געשאפענער לאגע, וועלכע פוילען איז געוויס נישט פעראינטערעסירט צו פערשארפען.

פ. י.

אין פערשטארבענעם אלבער טהאמא
האבען יודען פערלוירען אן איבערגעגעבענעם פריינד

דער פלוצים־פערשטארבענער פארזיצער פון אינטערנאציאנאלען ארבייטס־ביורא אלבער טאמא איז געבוירען אין 1878 אין שאנפיניע. נאכ'ן פערענדיגען דעם פאריזער ליציי איז ער אריינגעטראטען אין לעהרער־אינסטיטוט. ער בעזוכט רוסלאנד און פערעפענטליכט זיין ערשטען ווערק „די רוסען אלס א קאלאניזאטארישע נאציע". אין 1903 גיט טאמא אפ אן עקזאמען פון פראפעסאר פאר געשיכטע. ער בעקומט מלוכה־סטיפענדיע אין בערלינער אוניווערזיטעט, און פאר דער צייט פון יין לעבען אין דייטשלאנד שרייבט ער אן א בוך וועגען דייטשען סינדיקאליזם.

אין 1904 ווערט ער א מיטארבייטער פון זשארעסעס „הומאניטע". אין 1910 ווערט ער א דעפוטאט פון פראנצויזישען פארלאמענט. אין 1914 בעת דער מלחמה בעקומט ער דעם אויפטראג צו ארגאניזירען די פאבריקען אויף אויספערטיגען קריגס־אמוניציע. אין 1916 ווערט ער בעשטימט אלס בעוואפנונגס־מיניסטער און בעזוכט בעת קערענסקי'ס צייט רוסלאנד. אין 1919 ווערט ער דירעקטאר פון אינטערנאצ. ארבייטס־ביורא.

נישט לאנג צוריק האט אלבער טאמא אויך בעזוכט לעטלאנד, פינלאנד און עסטלאנד. אין די מלוכות האט ער געפיהרט פערהאנדלונגען וועגען דעם, אז די רעגירונגען זאלען פערווירקליכען די תקנות פון ארבייטס־צייט, וואס עס האט אויסגעארבייט דער אינטערנאצ. ארבייטס־ביורא.

די פראנצויזישע דעמאקראטיע פערלירט אין אלבער טאמא איינעם פון איהרע איידעלסטע פארשטעהער.

א גרויסער פריינד פון די בע'עולה'טע בכלל און פון די אונטערדריקטע פעלקער בפרט האט אלבער טאמא זיין גאנצען לעבען אפגעגעבען אין קאמף פאר דער בעפרייאונג פון די אונטערדריקטע צוזאמען מיט'ן גרויסען פראנצויזישען מלוכה־מאן פענלעווע איז אלבער טאמא געווען פון די ערשטע, וועלכע האבען זיך פעראינטערעסירט מיט דער יודען־פראגע און ער האט פיל מיטגעהאלפען דורכצוזעצען די יודישע פאדערונגען — און צו דער אנערקענונג פון דער באלפור־דעקלאראציע דורך פראנקרייך.

עס איז נאך פריש אין זכרון די הארציגע בעגריסונגס־רעדע, פיל מיט ליבע צום יודישען פאלק, וועלכע דער פערשטארבענער האט געהאל־

אלבער טהאמא

טען אויפ'ן לעצטען ציוניסטישען קאנגרעס אין באזעל:

— „איך בין געקומען צו אייך, — האט אלבער טאמא געזאגט — נישט מיט קיין באזונדערן גרוס, נאר בכדי צו פיהלען זיך הארץ ביי הארץ מיט אייך.

איך טראג זיך אין איצטיגען מאמענט ארום מיט מיינע ערינערונגען אין יענער צייט, ווען איך האב אנגעבונדען מיין ערשטען קאנטאקט מיט אייערע אידעאלען. עס איז געגאנגען דער קריג.

די פראנצויזישע רעגירונג איז געזעסען אין בארדא צו מיר, אלס פארשטעהער פון ארבייטס־מיניסטעריום, איז איינמאל געקומען א בעזוכער. ער האט זיך אנגעמאלדען מיט'ן נאמען: רוטענבערג. ער איז פאר מיר נישט געווען אומבעקאנט. איך האב זיך מיט איהם נאך געקענט פון דער רעוואלוציאנערער בעוועגונג. ער האט מיר געזאגט:

— „אין איצטיגען מאמענט ווען עס געהט א קאמף פאר בעפרייאונג פון פעלקער, בעטען מיר איהר זאלט אונז העלפען בעפרייען דאס יודישע פאלק"...

איך בין גליקליך, וואס דער גרויסער קריג האט געבראכט די אנערקענונג פאר דער יידישער נאציאנאלער היים אין ארץ־ישראל און די בעפרייאונג פון דעם יודישען פאלק.

„אונזער פראנקרייך האט אלטע היסטארישע טראדיציעס. מיר העלפען מיט דורכפיהרען די עמאנציפאציע פון פעלקער.

„איך געדענק דאס קליינע ביורא־צימערל אויף 64, רי דע ל'איניווערסיטע, אין פאריז, וואו עס פלעגען זיך פערזאמלען פערטרעטער פון אלע אונטערדריקטע פעלקער. דארט האב איך זיך געטראפען מיט מיין פריינד סאקאלאוו.

— איהר האט דורכגעפיהרט וואונדערבאר אייער אויפגאבע. איהר האט געגעבען א נייע קאנצעפציע פון דעם געדאנק פון דער נאציאנאלער אידעע. איך זעה דא, פאר מיינע אויגען, מענשען און פערטרעטער פון פערשידענע לענדער. זיי זענען אבער אלע זיה: פון איין יודישען פאלק.

— מיינע בעסטע קאמפלימענטען פאר אייך.

— האט אלבער טאמא פערענדיגט זיין רעדע צו די בעטייליגטע אויפ'ן לעצטען ציוניסטישען קאנגרעס, וועלכע האבען דעם גרויסען יודען־פריינד בעדאנקט מיט א ווארימער לאנג־דויערנדער אוואציע.

אונצופרידענהייט מיט מאקדאנאלד'ן
מען שמועסט שטארק וועגען זיינעם א נאכפאלגער

אין לאנדאנער פארלאמענט הערשען גרויסע וואכען־טעג. עס דערקלערט זיך דערמיט, וואס ביי א זעהר שוואכער אפאזיציע און זעהר שטארקער רעגירונגס־פארטיי, זענען אלע אפשטימונגען פון פאראויס בעוואוסט. דעריבער איז נישט נאר ביי די לאנדאנער בירגער, נאר אויך אפילו ביי דעם גרעסטען טייל פון די דעפוטאטען פערלוירען געגאנגען דער חשק צו בעזוכען די פארלאמענט־זיצונגען, און דער פארלאמענט איז אין דריי־פערטעל ליידיג. עס איז דערגאנגען דערצו, אז אפילו די אנגעזעהענסטע פארלאמענטאריער, ווי טשערטשיל און לאיד־דזשארדזש בעזוכען נישט די זיצונגען.

דער בונד צווישען פארלאמענט מיט'ן פאלק איז ענטשידען איבערגעריסען. איצט קען אי ענטליך אפילו די דימיסיע פון'ם קאבינעט קיינעם נישט שטארק בעריהרען.

קלאנגען וועגען דער דימיסיע פון מאקדאנאלד'ס קאבינעט, אין צוזאמענהאנג מיט זיין ערנסטער קראנקהייט, קורסירען זעהר שטארק. דאס ברייטע פובליקום איז מיט'ן פרעמיער נישט צופרידען. מען בעשולדיגט איהם אפען, אז ער גיט אוועק צופיל צייט אויף פערשידענע אייראפעאישע קאנפערענצען און לעגט זעהר ווייניג אכט אויף די אינערליכע ענינים פון'ם לאנד. נישט קוקענדיג דעריף, וואס די קלאנגען וועגען דער דימיסיע פון'ם קאבינעט ווערען שטארק געלייקענט, הערען די קלאנגען דאך נישט אויף צו קורסירען, דערביי ווערט בעהאנדעלט די פראגע וועגען עווענטועלען נאכפאלגער פון מאקדאנאלד'ן.

לויט'ן ענגלישען מנהג מוז דער אפטרעטענדער פרעמיער אליין פארלעגען דעם קעניג זיין נאכפאלגער, אין דעם פאל וואלט דאס בעדארפט זיין באלדווין, דער פארשטעהער פון דער איצט שטארקסטער פאליטישער פארטיי. אבער אין איין רייה מיט באלדווינען ווערען אויך דערמאהנט אנדערע נעמען. מען רעדט וועגען נעוויל טשעמבערלען, וועגען סער האָרן, נישט קוקענדיג דעריף וואס די לעצטע האבען נישט ארויסגעוויזען קיין שום פערלאנג צו פערנעהמען דעם ערשטען פאסטען אין דער מלוכה: איינער צוליב דעם שוואכען געזונד, דער צווייטער, ווייל ער איז שטארק בעשעפטיגט מיט די אייגענע קאמערציעלע געשעפטען. ווי עס זאל אבער נישט זיין, וואלט דער קאבינעט, וואס וואלט געשאפען געווארען אונטער'ן פארזיץ פון איינעם פון די דריי אויסגערעכענטע פערזאנען געווען מעהר קאנסערוואטיוו, ווי די איצטיגע נאציאנאלע רעגירונג.

געשטארבען דער ארטילעריסט,
וואס האט באמבארדירט פאריז פון 120 קילאמעטער ווייט

אין פרייענוואלדע אין דייטשלאנד איז געשטארבען די טעג א פערזאן, וואס מיט זיין נאמען איז געווען פערבונדען איינע פון די עמאציאנעלסטע פאסירונגען אין וועלט־קריג, וועלכער איז דאך געווען גאנץ רייך אין פערשידענסטע עמאציעס. עס איז געשטארבען דער ארטילעריסט פראנץ קאלבע, וועלכער איז דער ערשטער געווען פערנומען ביים נייעם דייטשען ריזען־הארמאט, וואס האט באמבארדירט פאריז פון א מרחק פון 120 קילאמעטער.

דער ערשטער שאס פון דאזיגען אונגעהויערען הארמאט איז אפגעגעבען געווארען דעם 22־טען מערץ 1918, 7 א זייגער אינדערפריה, דער שאס האט געטראפען ביים ברעג פון דער סען. די איינוואוינער פון פאריז זענען פאר די עטליכע יאהר קריג שוין געווען געוואוינט צו דער באמבארדירונג פון דער שטאט, אבער דאס מאל זענען זיי געווען איבערראשט און ערשטוינט ביז גאר. געוועהנליך פלעגען די אנגריפען אויף דער שטאט געמאכט ווערען אין אוונט און די איינוואוינער פלעגען בעצייטענס געווארענט ווערען, כדי זיי זאלען זיך בעהאלטען און זאלען אויסלעשען די ליכט. די אנגריפען פלעגען קומען פון דער לופט, פון די דייטשע עראפלאנען. דאס מאל האט פאסירט עפעס אזעלכעס, וואס קיינער האט נישט ערווארט. די אויפרודערונג אין דער שטאט איז געווען אונגעהויער, אלע האבען זיך דערפיהלט ווי אינגאנצען פערלוירען.

אין צוואנציג מינוט נאך דער ערשטער באמבע האט אויפגעריסען א צווייטע אויפ'ן שטראסבורגער בולוואר נעבען אריינגאנג אין דער אונטערגרונד־באהן, דערביי זענען 8 מענשען דערהרג'עט געווארען און 3 זענען פערוואונדעט געווארען. אומזיסט האבען די אבסערוואטארען אין פאריז און אויפ'ן פראנט געזוכט אויפ'ן לויטערען הימעל עפעס א פערדעכטיגען פונקט, אומזיסט זענען ארויסגעלאזט געווארען גאנצע עסקאדרעס פראנצויזישע עראפלאנען זוכען דעם געהיימניספולען אנפאלער. די שטיקלעך פון די באמבעס זענען איבערגעגעבען געווארען אויף צו מאכען איבער זיי א גענויע עקספערטיזע.

די עקספערטען האבען פעסטגעשטעלט מיט דער פולער זיכערקייט, אז דאס זענען נישט קיין באמבעס פון אן עראפלאן, נאר שטיקלעך פון הארמאטען־קוילען. די דאזיגע ענטדעקונג האט אלעמען נאך מעהר איבעראשט: פון וואנען־זשע שיסען עס די דייטשען? אז עס איז פארהאן א הארמאט, וואס זאל טרעפען פון אזא אונגעהויערער ווייטקייט, דאס האט מען מורא געהאט אפילו אנצונעהמען. ערשט ווען עס איז געמאכט געווארען צום צווייטען מאל אן עקספערטיזע, איז ארויסגעדרוקט געווארען די השערה, אז מען האט דא צו טון מיט אן אונגעוועהנליכען הארמאט פון א ריזיגער מעכטיגקייט. עס זענען אנגענומען געווארען פערשידענע מיטלען, וועלכע האבען געבראכט צו דער ענטדעקונג פון א נייער באהן־ליניע, וואס האט אויפ'ן דייטשען פראנט געפיהרט צום וואלד סען גאבען. אזוי ארום איז ענטדעקט געווארען דאס ארט, וואו עס איז אוועקגעשטעלט דער גראנדיעזער הארמאט. דאן זענען נעגען דעם הארמאט ארויסגעשטעלט געווארען די שווערע ים־הארמאטען פון די פראנצויזען און דאס האט געצוואונגען צו בייטען דאס ארט, וואו דער הארמאט האט זיך געפונען.

דער הארמאט, וואס האט געשאסען אויף פאריז פון א מהלך פון 120 קילאמעטער, האט געהאט נישט אזוי ווייט א סטראטעגישע בעדייטונג ווי א פסיכאלאגישע. דער פאקט, וואס די דייטשען בעזיצען אזעלכע אנגריפס־מיטלען האט שטארק געווירקט אויף דער פסיכיק פון די פראנצויזען. אבער בכלל האט זיך די אנווענדונג פון דער דאזיגער ארטילעריע ארויסגעוויזען פאר נישט פראקטיש. דער הארמאט איז געווען צו שווער און צו קאמפליצירט. אויף צוצושטעלען איהם אויפ'ן ארט האט מען געמוזט, ווי געזאגט, בויען א ספעציעלע באהן־ליניע. א חוץ דעם האט זיך דער הארמאט זעהר שנעל פערברויכט און אויסגענוצט פון א קליינער צאהל אפגעגעבענע שאסען. קיין ענטשיידענדע ראלע האט דעריבער דער מין ארטילעריע אין וועלט־קריג נישט געשפילט.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג | ו | 12 | אייר תרצ"ב

מאי
זון-אויפגאנג 3.57
זון-אונטערגאנג 7 09

פאבאר פון יאהרגאנג 1911

היינט, דעם 12-טען מאי ד. י. דארפען זיך שטעלען:

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 (גארד-טאוויטשא 75) די פאבאראוועצעס פון יאהרגאנג 1911, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען פאל. קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הייבען זיך אן מיט די ליטערעס:

G U Ch N

פאר דער קאמיסיע נומער 2 (אגראדאווא 34) די פאבאראוועצעס פון יאהרגאנג 1911, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4. פאליציי-קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

A B C H Ch

פאר דער קאמיסיע נומער 3 (קאשטשושקי 21) די פאבאראוועצעס פון 1910, קאטעגאריע B, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען פאליציי-קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די אותיות:

D E G P

צו די פאבאר-קאמיסיעס דארפען די פאבאראוועצעס מיטנעמען די פעסער, אדער פערזענליכע דאקומענטען ארויסגעגעבען פון די פאליציי-קאמיסאריאטען, פראלאנגאציע און רעגיסטראציע-קארטען, וואס זענען אויסגעשטעלט געווארען פון לאדזער מאגיסטראט, און בעשייניגונגען וועגען פאך און בילדונג.

די פליכט פון צושטעלען פערזענליכע דאקומענטען איז אויך חל אויף די פאבאראוועצעס פון קאטעגאריע ב., וועלכע האבען די דאזיגע בעשייניגונגען צוגעשטעלט צו די פאבאר-קאמיסיע אין די פריהעריגע יאהרען.

פון האנדעלס-געריכט

בעשטעטיגט רעגולאציע-אפמאכען פון די פירמעס „ש. ראזענמוטער" און „אביגדור קאהן"

דעם לעדער-סוחר ש. ראזענמוטער'ן (נאוואמיעסקא 2) איז אין מאי פ. י. פערעפענטליכט געווארען אנ'אופאדלאשטש.

אין אקטאבער פ. י. האט ראזענמוטער געמאכט א רעגולאציע-פארשלאג אויף 15 פראצ. דאס געריכט האט די רעגולאציע נישט בעשטעטיגט און דעם ענין איבערגעגעבען דער פראקוראטור.

געגען דער דעציזיע פון לאדזער האנדעלס-געריכט האט ראזענמוטער אפעלירט צום אפעלאציע-געריכט אין ווארשא, און אויף דער לעצטער זיצונג האט דאס אפעלאציע-געריכט אפגעווארפען די דעציזיע פון לאדזער האנדעלס-געריכט און די רעגולאציע אויף 15 פראצ. בעשטעטיגט. די ערשטע ראטע 3 פראצ. איז צאהלבאר דעם 5 טען אויגוסט ד. י.

* * *

דער פירמע „אביגדור קאהן", מאנופאקטור-סוחר (פיעטריקאווער 37) איז אין אויגוסט 1930 פערעפענטליכט געווארען אנ'אופאדלאשטש. דעם 24-טען מערץ ד. י. איז צווישען קאהנ'ען און זיינע בעלי-חובות געשלאסען געווארען א רעגולאציע-אפמאך אויף 15 פראצ.

אויף דער נעכטיגער זיצונג, האט דאס געריכט דעם רעגולאציע-אפמאך בעשטעטיגט מיט דעם בעדינג, אז די פרעטענזיעס פון דער פינאנץ-קאמער וועלען היפאטעקאריש פערזיכערט ווערען.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון ישראל הערש קאנסקי (סקווערעווא 18) האט דאס געריכט בעשטימט א 3-וואכענדיגען צוגאב-טערמין, אויף איינצומעלדען די פרעטענזיעס.

רעגיסטראציע פון ארבייטסלאזע

(—) דער אונטערשטיצונגס-אמט ביים מאגיסטראט איז מודיע, אז די רעגיסטראציע אויף שטיצע פאר ארבייטסלאזע פאר'ן חודש מאי קומט פאר לויט פאלגענדען סדר:

היינט, דאנערשטאג, דעם 12 טען מאי:

M N O P

פרייטאג, דעם 13-טען מאי:

R S T U

שבת, דעם 14-טען מאי:

W Z Ź

הנחות ביים אויסקויפען פאטענטען

פאר פאבריקאנטען וואס האבען פערגרעסערט זייער צאהל ארבייטער

(—) אויף די בעמיהונגען פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער האט דאס פינאנץ-מיניסטעריום ארויסגעגעבען א צירקולאר, לויט וועלכען ס'וועלען געניסען הנחות ביים אויסקויפען פאטענטען די יעניגע אינדוסטריאלער, וועלכע האבען פערגרעסערט די צאהל ארבייטער אין זייערע פאבריקען אין דער צייט פון 1 אפריל ביז'ן 1 יולי 1932.

רעדוצירען מיט 4 מיליאן זל. דעם שטאטישען בודזשעט

פאדערט די אויפזיכטס-מאכט פון לאדזער מאגיסטראט

(א) די אויפזיכטס-מאכט איז צוגעטרעטען צו בעטראכטען דעם בודזשעט-פראיעקט פון לאדזער מאגיסטראט אויפ'ן יאהר 1932-33.

ווי מיר דערוויסען זיך, האט די אויפזיכטס-מאכט פארגעלעגט דעם מאגיסטראט, צו רעדוצירען די אויסגאבען אויף 4 מיליאן זל.

אין צוזאמענהאנג דערמיט, וועט אין מאגיסטראט פארקומען א ספעציעלע זיצונג אויף וועלכער דער ענין וועט בעטראכט ווערען.

ערב א שטרייק אין קאכאנובקא

אינטערפעלאציע אין שטאט-ראט

(2) ווי מיר דערוויסען זיך דראהען די בעאמטע פון משוגעים-שפיטאל אין קאכאנובקא מיט א שטרייק צוליב דעם, וואס די דירעקציע וויל נישט שליסען קיין קאלעקטיווען אפמאך, נאר אינדיווידועלע אפמאכען מיט יעדען בעאמטען בעזונדער.

צוליב דעם, וואס א שטרייק אין קאכאנובקא קען ברענגען זעהר טרויעריגע פאלגען, וועט אויף דער היינטיגער זיצונג פון שטאט-ראט וועגען דעם ענין אריינגעטראגען ווערען אנ'אינטערפעלאציע.

אנשטאט מעדיצין — סם

(א) יאנינא מאטשעווסקא (דאלנא 27), האט אנשטאט נעמען א לעפעל מעדיצין אויסגעטרינקען סם. אין א שווערען צושטאנד איז זי אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

ענטגילטיגע ארבייטער-אקציע אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע

צוזאמענפאהרען אויף וועלכע ס'וועלען אנוועזענד זיין סענאטאר קארפאנטי און געוו. מיניסטער מאראטשעווסקי

אין די פראכישע פעראיינען

(2) די פראקישע פראפעסיאנעלע טעקסטיל-פעראיינען האבען בעשלאסען צו רופען אנ'אל-פוילישען צוזאמענפאהר פון זייער פעראיין. דער דאזיגער צוזאמענפאהר וועט פארקומען דעם 29. מאי אין לאדז. אינ'ם צוזאמענפאהר וועט אויך אנטיילנעהמען דער געוו. מיניסטער מאראטשעווסקי, די דעפוטאטען גארעצקי, טאמאשעווסקי א. אנד.

דער צוזאמענפאהר וועט זיך פערנעהמען מיט די שריט, וואס דארפען אנגענומען ווערען דורך די ארבייטער אין צוזאמענהאנג מיט דער ליקווידאציע פון קאלעקטיווען אפמאך.

באדעקישער צוזאמענפאהר

(2) אלע פראפעסיאנעלע טעקסטיל ארבייטער-פעראיינען גרייטען זיך צו אנ'ענטגילטיגען קאמף אין צוזאמענהאנג מיט'ן אפשאפען דעם קאלעקטיווען אפמאך. אין לאדז האבען די פאבריקאנטען דערווייל נאך נישט פערקלענערט דעם ארבייטס-לוין. אויף דער פראווינץ אבער איז שוין געקומען צו שארפע קאנפליקטען, אין דער ביאליסטאקער טעקסטיל-אינדוסטרי איז שוין אויסגעבראכען א שטרייק. ס'זאל אויך אויסברעכען א שטרייק אין דעם גאנצען ביאליסטאקער קרייז.

אין צוזאמענהאנג מיט'ן שטרייק אין ביאליסטאק און צוליב דער דראהונג פון קאנפליקטען אין די לאדזער פאבריקען, קומט דעם 22. מאי אויך פאר א צוזאמענפאהר פון די באדעקישע טעקסטיל-פעראיינען אין לאנד. צו דעם צוזאמענפאהר קומט דער סענאטאר קארפאנטי.

די קלאסען פעראיינען

גרייטען זיך אויך צו אנ'ענטגילטיגע אקציע געגען דער ליקווידאציע פון דעם קאלעקטיווען אפמאך און רעדוצירען די ארבייטס-לוינען.

אורטייל אינ'ם „ארביס"-פראצעס

(2) נעכטען זענען פארגעקומען די ווייטערדיגע פערהאנדלונגען אין פראצעס געגען די געוועזענע בעאמטע פון „ארביס", און זייערע שותפים, וואס זענען בעשולדיגט אין פעלשען און לאזען אין פערקעהר בילעטען פון רייזע-ביורא „ארביס".

אלס ערשטער עדות ווערט אויסגעהערט דער געוועזענער דירעקטאר פון „ארביס" ה' שירמער. דער עדות לייקענט אז ער האט געזאלט צורעדען די אנגעקלאגטע שפיעוואק אדער מראוויעץ צו האמאסעקסואליזם, שפיעוואק'ן האט ער געקינדיגט צוליב גנבות, ער איז דורך שפיעוואק'ן שאנטאזשירט געווארען, צוליב דעם וואס א שיק-יונגעל האט בעמערקט ווי זיין פרוי האט איבערגעמאכט דעם טעקסט אין די קרייז-בילעטען.

נאכדעם ווי ס'זענען אויסגעהערט געווארען די איבעריגע עדות, וועלכע האבען קיין נייעס אין פראצעס נישט אריינגעבראכט, האבען אנגעהויבען צו רעדען די צדדים.

דער פראקוראר קארסקי האט געהאלטען א לאנגע רעדע, אין וועלכער ער האט אנגעוויזען אז אלע זענען געווען אין א גוט-ארגאניזירטע באנדע. דער פראקוראר האט אנגעוויזען אז ס'זענען נישט פערהאן קיין שום מילדערנדע אומשטענדען און פאדערט אנצווענדען די הארבסטע שטראף.

דאן האט גערעדט די אדוואקאטען פארעל, ראבינאוויטש, לוקאשעוויטש, קעמפנער פון לאדז און ביעדזשעלסקי און לעדערמאן אויס ווארשא.

דאס געריכט איז אוועק אויף א בעראטונג און ארויסגעטראגען אנ'אורטייל לויט וועלכען מראוויעץ, שפיעוואק און ראזען זענען פערמשפט געווארען אויף אנדערהאלבען יאהר תפיסה יעדער, שווארץ און זעלמאן אויף 6 חדשים יעדער, ברייטשטיין איז בעפרייט געווארען. דאס געריכט האט אויך צוגעמשפט די ציוויל-מאהנונג אין דער הויך פון 3975 זלאטעס.

דרייסטער באנדיטען-אנפאל אין פיעטריקאוו

דער קרבן ווערט שווער פערוואונדעט

(ב) נעכטען האט די וואיעוואדישע פאליציי בעקומען א מיטטיילונג פון פיעטריקאוו אז דארט איז אויסגעפיהרט געווארען אנ'אנפאל פון א שייקע באנדיטען.

צו יוזעף שמיעטאנסקי, אויף סלאוואצקי 14 האבען זיך ביינאכט אריינגעריסען 4 מאסקירטע באנדיטען און האבען פערלאנגט געלד. ווען שמיעטאנסקי האט ערקלערט, אז ער האט נישט קיין געלד, האבען די באנדיטען איהם ארויפגעווארפען א זאק אויפ'ן קאפ, און איהם אזוי לאנג געשלאגען, ביז ער האט אנגעוויזען אז אויפ'ן בוידעם האט ער בעהאלטען 1300 זלאטעס. די באנדיטען זענען אנטלאפען. דער שווער-פערוואונדעטער איז אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26
היינט און פאלג. טעג!
גרויסער דאפעלט-פראגראם!
I.
מעכטיגע ליבעס דראמע א. נ.
„סוף וועלט"
אין דער הויפט-ראל Abel Gance
II.
פראכטפולע קאמעדיע פון די בעסטע וועלט-קאמיקער א.נ.
LAUREL i HARDY
אונטער דיקראטען
באמבעס פון לאכען, לאכען און לאכען.
אנהויב אין געוו. טעג 4 נאכמיטאג
שבת און זונטאג 12 בייטאג.

א שטארקע „אויפלעבונג" אין דער גנב ס-בראנזשע

(א) אויפ'ן אויטאבוס, וואס איז געגאנגען פון גארשקאוויץ קיין לאדז, האט מען ביי אברהם רודשיצקי, פון פאמארסקא 25, צוגע'גנב'עט זיין וואליזע מיט מלבושים און וועש אין דער ווערט פון 300 זל.

פון מענדעל פרידעלס גאלאנטעריע-געשעפט (באפיורקאווסקא 19) האבען גנבים ארויסגעשניטען דאס פענסטער. זיי זענען אבער געשטערט געווארען פון אייגענטימער און אנטלאפען.

פון מילערס גאראזש (פיעטריק. 174) האבען גנבים צוגענומען אויטאמאביל-טיילען אין דער ווערט פון 1500 זל.

זעלבסטמארד

(2) אין זיין אייגענער וואוינונג אויף וואולטשאנסקא 164 האט מיט'ן צוועק צו בעגעהן זעלבסטמארד, אראפגעשלינגען עטליכע פאסטילקעס סובלימאט דער 37-יעהריגער איגנאצי קריגער, וועלכער איז שוין א לאנגע צייט אהן ארבייט. אין א שווערען צושטאנד איז דער זעלבסטמערדער אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל פון קראנקען-קאסע.

בעפאלען און פערוואונדעט

(2) אויף באלוט-שיקאווסקא 16 זענען אונבעקאנטע פערשוינען בעפאלען דעם אייזנוואויבער פון דערמאהנטען הויז יוזעף סטרוזשאק און איהם שווער פערוואונדעט. פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט הילף.

א „העלדישער" לאדזער גנב „בעזיגט" דעם וועלט-מייסטער י. יאגא

און נעמט איהם ארויס א פארטפעל מיט געלד

(א) דער בעקאנטער אטלעט יאן יאגא איז עהרנעכטען געקומען קיין לאדז, פון וואנען ער האט מיט דער באהן געוואלט פאהרען קיין בערלין.

אזוי ווי ער איז אריין אין וואגאן, האט ער זיך ארומגעזעהען, אז א לאדזער „פאכמאן" האט איהם ארויסגעצויגען דעם פארטפעל מיט 200 קראן, א באהן-בילעט און אנדערע דאקומענטען.

יאגא האט וועגען דער גנבה געמאלדען דער פאליציי, וועלכע זוכט דעם „העלדישען" גנב.

וועלכע מוטער

וואלט נישט געשטרעבט צו בעשענקען איהר קינד מיט פערשידענ-אַרטיגע געשמאַקפולע מעדנים, כדי איהם צו דערפרעהען מיט אַ גוטען אַפּעטיט. ס'איז דאך פּשוט אַזוי לייכט צוצוריכטען אַזאַ איבעראַשונג

ד"ר עטקער'ס גאַלאַרעטקע

אָדער מיט דער צוריכטונג פון אַראָמאַטישען עטקער'ס בודין.

די פרייד פון קינדער — איז דאס גליק פון די עלטערן!

אַ סך פּאַרשריפטען ענטהאַלט דאָס רייך אילוסטרירטע ביכעלע מיט רעצעפּטען, אויסגאַבע F, וועלכע מ'קען פאַר 40 גר. בעקומען אין יעדען געוועלב, פאַלס זיי פעהלען אויס נאָכ'ן צושיקען פּאָסט-מאַרקעס ליפערט

Dr. August Oetker, Oliva

אַלבער טאַמאַ דער עהרען-בירגער פון לאָדז

קאַנדאָלענץ-דעפּעשע פון לאָדזער שטאָט-ראַט

(מ) צוליב'ן טויט פון דירעקטאָר פון אינ-טערנאַציאָנאַלען אַרבייטס-ביוראָ אַלבער טאָמאַ. דעם עהרען-בירגער פון דער שטאָט לאָדז, האָט דער היגער שטאָט-ראַט ארויסגעשיקט אין אינטער-נאַציאָנאַלען אַרבייטס-ביוראָ פאָלגענדע קאָנדאָלענץ-דעפּעשע:

„מיר בעדויערן טיף דעם טויט פון אַלבער טאָמאַ — דירעקטאָר פון אינטערנאַציאָנאַלען אַר-בייטס-ביוראָ, דעם נישט-בויגזאַמען קעמפער פאַר די רעכט פון אַרבייט, דעם עהרען-בירגער פון אונזער שטאָט".

לאָקאַל-שטייער פאַר'ן צווייטען קוואַרטאַל

(מ) דעם 14 מאי ענדיגט זיך דער הנחה-טערמין פון איינצאָהלען לאָקאַל-שטייער פאַר'ן צווייטען קוואַרטאַל 1932, ווי אויך פון דעם מליכה'שען שטייער פון אומבאַוועגליכע גיטער פאַר'ן ערשטען קוואַרטאַל 1932, נאָך דעם דאָזיגען טערמין וועלען די שטייערן איינגעצויגען ווערען אויף אַ צוואַנגס-אופן צוזאַמען מיט שטראָפען און עקזעקוציע-קאָסטען.

ענטגילטיגער טערמין צו פער-איינינען די הייזער

צו דער לאָדזער קאַנאַליזאַציע-נעץ

(2) דעם 19-מאי וועט פאָרקומען אַ זיצונג פון פרעזידיום פון מאַגיסטראַט ווענען פעסטשטע-לען דעם לעצטען טערמין פון פעראייניגען די לאָדזער הייזער צו דער קאַנאַליזאַציע-נעץ.

ווי בעקאַנט האָט זיך דער דאָזיגער טערמין געזאָלט ענדיגען דעם 1 יוני. די הויז-בעזיצער האָבען אָבער אַדורכגעפיהרט אַן'אַנקעטע, וועלכע האָט אויפגעוויזען, אַז דאָס איז אַן'אוממעגליכע זאַך, איצט פערנעהמט זיך דער מאַגיסטראַט מיט דער פראַגע פון פעסטשטעלען אַן'אַנדער טערמין.

עלטערן, היט אָפּ אייערע קינדער

פון דער שרעקליכער דיפטעריט-קראַנקהייט!

1300 קינדער זענען דעם לעצטען יאָהר קראַנק געווען אויף דיפטעריט

אין משך פון לעצטען יאָהר זענען אין לאָדז קראַנק געווען אויף דיפטעריט 1300 קינדער, גע-שטאָרבען פון דער קראַנק 100 קינדער.

די מעדיצין האָט לעצטענס געמאַכט גרויסע פאָרשריט מיט די איינשפריצונגען וואָס גוועדען אָנגעווענדעט געגען דער דאָזיגער שרעקליכער קראַנקהייט. די איינשפריצונגען זענען נישט שעדליך פאַר'ן געזונד פון די קינדער.

ס'ליגט דערום אַ חוב אויף די עלטערן, בפרט דאָ וואו ס'וואוינען מעהרערע קינדער אַנצו-ווענדען די דאָזיגע געגען דיפטעריט - איינשפריי-צונג.

שטאָטישע בעאַמטע דראָהען מיט אַ שטרייק

צוליב דעם וואָס אין שטאָטישען בודזשעט ווערט געשטראָכען טיילען פון זייער געהאַלט

(2) נאָכדעם ווי ס'זענען לעצטענס פערקלע-נערט געוואָרען די פענסיעס פון די שטאָטישע בע-אַמטע מיט פופציהן פראָצענט, האָט דאָס מיניסטע-ריום אַנערקענט פאַר די נידריגע שטאָטישע בעאַמטע אין וואַרשאָווער מאַגיסטראַט אַ ספּעציעלען צושלאַג צום געהאַלט. דער לאָדזער מאַגיסטראַט האָט בעשלאָ-סען דעמזעלבען צושלאַג אויך אָנצווענדען בנוגע די שטאָטישע בעאַמטע אין לאָדז.

דאָס מיניסטעריום האָט אָבער אין לאָדזער בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1932-33 די דאָזיגע סומע געשטראָכען, די לאָדזער וואָיעוואָדזטווע האָט אויך געשטראָכען פון שטאָטישען בודזשעט די פופציהן פראָצענט וואָס דער מאַגיסטראַט האָט אַנערקענט די בעאַמטע אַלס הלוואות, וועגען דעם דאָזיגען ענין האָט נעכטען איבערגעווענדט אין אינערן-מיניס-טעריום דער גענעראַל-סעקרעטאַר פון פעראיין פון די שטאָטישע בעאַמטע. אויב דאָס מיניסטעריום וועט נישט ענדערען דעם בעשלוס דראָהט דער פעראיין מיט אַ שטרייק פון די שטאָטישע בעאַמטע.

עקסמיסיעס פון לאָקאַטאָרען אויף פּאָלעשיע

צעהנדליגער פּראָצעסען אין שטאָטישען געריכט

(אג) אין פערלויף פון היינטיגען און מאָר-גענדיגען טאָג וועלען אין שטאָטישען געריכט פאָרקומען צעהנדליגער פּראָצעסען וועגען עקסמי-סיעס געגען די איינוואוינער פון פּאָלעשע, וועלכע זענען שולדיג זעהר פיל דירה-געלד.

די אָפּטיילונג פאַר געזעלשאַפטליכע שוץ ביים מאַגיסטראַט האָט לעצטענס אַדורכגעפיהרט אַן'אינספּעקציע ביי די אַלע פּאָלעשער איינוואוינער וועמען ס'דראָהט אַן'עקסמיסיע, ווי מיר דערוויסען זיך וועט דער מאַגיסטראַט נישט אָנווענדען דעם עקסמיסיע-אורטייל צו די לאָקאַטאָרען, וואָס זענען אַרבייטסלאָז און קענען ווירקליך נישט בעצאָהלען דאָס דירה-געלד.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) קאַצפּערקעוויטש, זגערזשער 54; סוס-קעוויטש, קאָפּערניק 26; זונדעלעוויטש, פּיעטרי-קאָווער 25; סאָקאָלעוויטש, פּושעיאַזד 19; מ. ליפּיעץ, פּיעטריקאָווער 193; אַ. ריכטער, קאָנסטאַנטינער 86.

אינהאַבער פון אַפּטייק-סקלאַדעס

האָבען אָפּגעהאַלטען אַן'אַלגעמיינע פערזאַמלונג

(2) אונטער'ן פאָרזיץ פון ה' ליפּינסקי איז פאָרגעקומען די אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון די אַפּטייק-סקלאַדעס. אַ גאַנצע רייה רעדנער האָבען אָנגעוויזען אויף דער קריטישער סיטואַציע פון די אַפּטייק-סקלאַדעס. פון איין זייט איז די סיבה דערפון די ענטוויקלונג פון די קראַנקען-קאַסעס און דער וואוקס פון די פּערפומעריע-געשעפטען. פון דער צווייטער זייט הערשט צווישען די אינ-האַבער פון די אַפּטייק-סקלאַדעס אַליין אַ גרויסע קאָנקורענץ. ס'איז בעשלאָסען געוואָרען אויסצואַר-בייטען אַ גאַנצע רייה מעמאָריאַלען צו די ענט-שפּרעכענדע מיניסטעריומס און צונויפצורופען אַ קרייז-צוזאַמענפאָהר פון די אינהאַבער פון די אַפּ-טייק-סקלאַדעס.

מאַטורא-עקזאַמענס אין די מיטעל-שולען

(2) זייט מאָנטאָג, דעם 9 מאַי, קומען פאָר אין די היגע מיטעל-שולען די מאַטורע-עקזאַמענס. די שריפטליכע עקזאַמענס זענען שוין פערענדיגט.

נאָכ'ן פעסטשטעלען די רעזולטאַטען פון די שריפטליכע עקזאַמענס וועלען פערעפענטליכט ווע-רען די נעמען פון די מאַטוריסטען, וועלכע וועלען צוגעלאָזען ווערען צו די מינדליכע עקזאַמענס.

אויטאָ-אַרגיעס

(א) אויף פּאַביאַניצקע גאַס איז פון אַן'אויטאָ איבערגעפאָהרען געוואָרען דער 49 יאָהריגער מנחם גאָרשקעוויטש, פון זאַרזשעווסקאַ 4. אין אַ שווערען צושטאַנד, איז דער יוד אָפּגעפיהרט געוואָרען אין פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאַל.

ר. איזראַעל

דאָס בופעט-מיידעל

אַ סענסאַציאָנעל-עראָטישער ראָמאַן פון דער לאָדזער ווירקליכקייט

(16

— קען איך באמת דאָ שטענדיג אַהערקומען, האָט קלאַרא געפרעגט.

— שטענדיג.

— ווען איך וועל נאָר וועלען?

— ווען דו וועסט נאָר וועלען.

— דאָס איז זעהר גוט. איך וועל דאָ אַהער-קומען שטענדיג, ווען איך וועל ענטלויפען פון דער וועלט פון אַלעמען און פון יעדען איינציגען בעזונדער.

קלאַרא'ס באַקען האָבען געפלאַמט, זי האָט שוין געהאַט איינגאַנצען פערגעסען, וואו זי געפינט זיך, און מיט וועמען זי געפינט זיך, זי איז גע-ווען אין אַ געהויבענער שטימונג, אַזוי ווי זי וואָלט מיטאַמאָל דערפיהלט, אַז זי איז שוין פול-שטענדיג רייף, שוין אַ דערוואַקסענער מענש.

— זעהסט שוין קלארא, איך האָב דיך נישט בעגערעדט צו קיין שלעכטס. אויב דו ביזט שוין אַזוי צופרידען מיט דעם בעזוך, מוזען מיר דאָס בעגיסען, מיר וועלען נעהמען צו גלעזעלעך.

— ניין, זאַנעק, איך טרינק נישט, איך האָב נאָך קיינמאָל נישט געטרונקען און איך וויל ווייטער נישט טרינקען....

— ס'הויבט זיך אָן דיזעלבע געשיכטע, וואָס מיט אַ שעה צוריק, איך בין נאָך קיינמאָל נישט געווען אין קיין קאַוואַלערסקען צימער... איך האָב מורא. דו זעהסט, אַז מ'הרג'עט קיינעם נישט און מען טוט קיינעם נישט קיין שלעכטס, היינט ביזט דו געוואָרען אַ זעלבסטשטענדיגער מענש און דער-ריבער דאַרפסט דו אַזוי ווי אַלע זעלבסטשטענדיגע מענשען צוזאַמען מיט מיר אויסטרינקען אַ גלעז-זעל.

קלאַראַ האָט אָנגענומען, אַז ס'איז טאַקע גאַנץ ריכטיג, אויב שוין זעלבסטשטענדיג, דאַרף מען שוין אַלץ טון. איבריגענס, וואָס האָט זי מורא צו האָבען, וואָס וועט מען איהר טון? וואָס וועט איהר עפּעס מאַן?

קלאַרא איז צוגעגאַנגען צום טיש, דרייסט גענומען אַ גלעזעל און אָנקלאַפּענדיג אָן זאַנעקס גלעזעל, האָט זי דאָס מיט איינמאָל אויסגעטרונ-קען.

— נו. און דיר איז גאָרנישט געשעהען, האָט זאַנעק געזאָגט:

— ניין, ס'איז מיר גאָרנישט געשעהען, איך פיהל מיך זעהר גוט, מיר איז זעהר גוט, איך פליה אַזוי ווי אַ פייגעלע אין דער לופט, ס'איז מיר זעהר גוט.

— ניין, זאַנעק, האָט שוין קלאַראַ זיך ער-לויבט איהם צוגלעטען די האָהר. ניין, איך וועל נישט מעהר טרונקען.

— אָבער נאָך איין גלעזעלע, נאָך אַזאַ קליין גלעזעלע.

קלאַראַ האָט געהאָרכזאַם געטרונקען, זי האָט זיך שוין אָנגעהויבען צו וואַקלען אויף די פיס, די צונג האָט זיך איהר געפּלאָנטערט און זי האָט געפּאַנפעט אונטער דער נאָז.

— דוכט זיך מיר, אַז מיר דרעהט זיך אין קאָפּ, דוכט זיך מיר, אַז איך בין אַביסעלע שיכור, זאַנעק ווי אַזוי וועל איך אַהיימגעהן, איך וועל דאָך דעם וועג נישט טרעפען, האָט קלאַראַ זיך צו לאַכט.

— דו וועסט שוין טרעפען, קלאַראַ, צו דעם בין איך דאָ, און איצט לעג זיך אַביסעל צו דאָ אויף דער קאַנאַפּע, און דער רויש וועט דיר אַרויס פון קאָפּ.

קלאַראַ האָט זיך אויף איין מינוט נישט אָפּגע-שטעלט נאָר האָט זיך אין דער גאַנצער לענג אויסגעצויגען אויף דער קאַנאַפּע.

— אוי, איז מיר גוט, אַלץ דרעהט זיך מיט מיר אַזוי... אַלץ פאָהרט... וויאָ, וויאָ, וואוהין פאָהר איך, אפשר שוין אין הימעל אַריין.

— אָבער איך האָב מורא, האָט זי פּלוצלונג געענדערט דעם טאָן, איך האָב מורא, מיר איז קאַלט, איך בין זיכער שיכור,

— ביזט נישט געוואוינט צו טרינקען, האָט דיר אַ מיש געגעבען אין קעפּעלע, אָבער ס'איז גאָר-נישט. ס'וועט אַדורכגעהן.

זאַנעק האָט זיך אַוועקגעזעצט אויף דער סאָפע נעבען קלאַראַן, ער האָט אַוועקגעלעגט זיין האַנד אויף איהר קאָפּ.

— האַלט אַזוי דיין קאַלטע האַנד, מיר איז אַזוי הייס.

זאַנעק האָט צו איהר צוגעבויגען דעם קאָפּ.

— קלאַראַ, איך ליב דיך, איך ליב דיך.

קלאַראַ האָט איהם נישט אָפּגעשטויסען, זי האָט געפיהלט זיין הייסען אָטעם, אויף איהרע פלאַמענדיגע באַקען, זי האָט געזעהען דעם אומ-רוהיגען גלאַנץ אין זיינע אויגען, זי האָט געזעהען זיינע ציטערדיגע ליפען, אָבער האָט זיך גישט אָפּ-געגעבען קיין געניויען חשבון, וואָס זי טוט דאָ, וואָס זאַנעק טוט נעבען איהר, וואָס ער רעדט צו איהר און וואָס ער וויל פון איהר, איהר האָט גע-רוישט אין קאָפּ, אַזוי ווי זי וואָלט געווען אין אַ מיהל, שוואַרצע רעדער האָבען זיך געדרעהט פאַר איהרע אויגען, זי האָט געוואָלט שלאָפען, זי האָט צוגעמאַכט די אויגען און גלייכגילטיג געהערט ווי זאַנעק האָט צו איהר גערעדט:

— קלאַראַ, זיי מיינע, איך בעגעהר דיך, דיין שעהן לייב, דיך אינגאַנצען...

— דער קאָפּ טוט מיר וועה, האָט קלאַראַ גע-קרעכצט.

— קלאַראַ, דו וועסט זיין מיינע, אמת, דו האָסט גאָרנישט געגען דעם?

זאַנעקס הענד האָבען זיך געגליטשט איבער קלאַראַס יונגען קערפּער, איבער איהרע מיידעלשע ברוסטען, איבער איהרע פיס.

קלאַראַ האָט זיך פּלוצלונג אויפגעזעצט אַזוי ווי זי וואָלט מיט איינמאָל ניכטער געוואָרען.

— וואָס טוסטו זאַנעק? איך וויל אַוועקגעהן פון דאַנען, לאָז מיך אַהיימגעהן.

אויפזעצענדיג זיך האָט זי אַ קוק געגעבען אין שפּיגעל וואָס איז געהאָנגען אויף דער קעגענ-איבערדיגער וואַנד.

— ווי זעה איך אויס? וואָס האָב איך געטון? איך וויל אַהיימגעהן.

— קלאַראַ, זיי נישט קיין קינד, מיר זענען דאָך יונגע מענשען, איך שווער דיר, אַז איך ליב דיך מעהר ווי אַלץ, אין דער וועלט. קלאַראַ איך וויל, אַז דו זאָלסט געהערען צו מיר.

— איך וויל אַרויס פון דאַנען, האָט קלאַראַ ווייטער געוויינט. דו האָסט מיך פערפיהרט, איך האָב דיר געגלויבט, לאָז מיך איצט אַרויס פון דאַנען.

— אויב דו ווילסט, קענסטו געהען, דו קענסט דיר געהן יעדען אויגענבליק, קיינער האַלט דיך דאָך נישט, איך האָב דאָך דיך נישט געצוואונ-גען, אַז דו זאָלסט דאָ אַהערקומען.

קלאַראַ האָט אויף איהם אויסגעשטעלט אַ פּאָר אויגען, זי האָט נישט פערשטאַנען וואָס ער רעדט, איהר איז נישט געפעלען געוואָרען דער טאָן, מיט וועלכען זאַנעק האָט צו איהר גערעדט.

זאַנעק איז צוגעגאַנגען צו קלאַראַן זי פעסט אַרומגענומען און אויסגעקושט אויף איהרע ליי-פען אַ הייסען קוש. איידער זי האָט זיך נאָך אָריענ-טירט וואָס דאָ איז פאָרגעקומען האָט אימיצער אָנ-געקלאַפּט אין טיר.

(פאָרטזעצונג קומט).

קרעדיטען אויף בויען היל-צערנע הייזער

(מ) די „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא" האט מיטגעטיילט דעם שטאטישען אויפבוי-קאמיטעט, אז דעם קאמיטעט איז צוגעטיילט געווארען א סומע געלד אויף בויען הילצערנע הייזער. די מאקסימאלע סומע וואס וועט בעזארגט ווערען אויף צו בויען א הילצערן הייזעל וועט בעטרעפען 4000 זלאטיס. וועגען אזא הלוואה קען זיך בעמיהען יעדער איינציגער, וואס וויל בויען א הילצערן הויז.

די יודישע געזעלשאפט פאר לאנד-קענטשאפט

ארדענט איין אויספלוגען

שבת, דעם 14 מאי אין פאבריק פון עטינגאן, זאמעלפונקט 9,30 פריה שענקעוויטשא 82-84.

פון שבת דעם 14 מאי ביז מאנטאג 16 מאי א טוריסטישען אויספלוג מיט א סאמאכאד קיין קעלץ און אין די שווענטאקזשיזשער בערג, אפצאהל: פאר מיטגלידער – 17 זל. פאר געסט – 22 זל.

פארלעזונגען: דאנערשטאג, דעם 12 מאי א זייגער 9 אווענד קומט פאר אין לאקאל פון דער געזעלשאפט אין צוזאמענהאנג מיט'ן אויספלוג קיין קעלץ א פארלעזונג פון פרוי ר. זעלוויאנסקא א. ד. ט. „קעלץ און די שווענטאקרזשיזשער בערג".

פרייטאג, דעם 13 מאי א זייגער 9,30 אוו. קומט פאר אין לאקאל פון דער געזעלשאפט א פארלעזונג פון ד"ר וו. לובראניעצקי א. ד. ט. „היגיענע אויף די אויספלוגען".

שבת, דעם 21 מאי קומט פאר אין לאקאל פון דער געזעלשאפט א קלוב-אווענד מיט טאנץ אנהויב 10 אווענד.

איינשרייבען נעמט אן און אינפארמאציעס ערטיילט דער סעקרעטאר פון דער געזעלשאפט.

שלעגערייען און אוואנטורעס

(א) אויף רוג וואדני און פושעיאזד איז בעת א געשלעג פערוואונדעט געווארען אין קאפ אנטאן כמיעלעווסקי און קאזשימיעזש קושעמיען.

אויף מאגיסטראצקא 20 איז בעת א געשלעג שווער פערוואונדעט געווארען דער לאקאטאר מיעטשיסלאוו קאזשמירטשאק. די שלעגערס זיינען ארעסטירט געווארען.

וועמענ'ס זענען די גע'גנב'עטע זאכען?

פאליציי אפגענומען ביי גנבים

(א) אויף פיענקנא גאס האט א פאליציי-פאטרול געכטען ביינאכט בעמערקט צוויי פערשוינען, זעהענדיג די פאליציי זענען זיי ענטלאפען אוועקווארפענדיג עטליכע פעקלעך.

אין די פעקלעך האבען זיך געפונען עטליכע צעהנדליג פאר גאטקעס, וועש, א פלעט-אייזען און אנדערע זאכען.

די זאכען זענען אפגענוהמען און 12-טען קאמיסאריאט.

אבער-קאנטאר משה קוסעוויצקי אין לאדז

היינט דאנערשטאג 10,30 פריה קומט מיט'ער לאדזער פאבריקס-באהן דער בעל בטער ווארשאווער אבערקאנטאר משה קוסעוויצקי...

פרייטאג און שבת וועט דער בעריהמטער אבערקאנטאר דאווענען אין דער פילהארמאניע מיט'ן אנטייל פון כאר אונטער דער לייטונג פון סאלאנטפולען דיריגענט ה' הערץ רובין, וועלכע וועלען אויספיהרען די נייעסטע קאמפאזיציעס.

פון פארק העלענאוו

ענדליך וועלען די לאדזער איינוואוינער ווידער האבען די געלעגענהייט צו געניסען פון פרישער לופט און צו הערען שעהנע מוזיק אין דעם שענסטען ווינקעלע פון לאדז אין העלענאוו, וואס וועט זונטאג דעם 15-טען מאי. ה.י. דעם 1טען טאג פון פוילישען שבועות ערעפענט ווערען.

דער פערגרעסערטער ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון ה' סעווערין פיעטרושקא הויבט אן זונטאג דעם 15-טען מאי 11 א זייגער פריה מיט א פריהמארגען-קאנצערט. די בארמאלע קאנצערטען וועלען פארקומען טעגליך 7 א זייגער אווענד א חוץ פרייטאג, פריהמארגען-קאנצערטען וועלען פארקומען זונטאג און יום-טוב.

די אינאוואציעס אין דעם סעזאן וועלען זיין די פייף-א-קלאקען וועלכע וועלען שטענדיג פארקומען שבת פינף באכמיטאג ביי דער בעטייליגונג פון דזשאדז -ארקעסטער. ווי מיר ווערען געוואויר, האט די פערוואלטונג פון פארק צוגעגליך געמאכט די ספארט-ליבהאבער פון פיש-פאנגען פון וואסער אין העלענאוו. אויך דער טעניס-פלאץ נומער 5 וועט זיין טעטיג. די פערוואלטונג פון העלענאוו האט צוליב'ן קריזיס פערקלענערט די איינטריטס-פרייזען אויף די קאנצערטען טעגליך ביז 75 גר. און 50 גר. פאר יוגענד. זאווי שבת און זונטאג און אויף די פריהמארגען-קאנצערטען ביז 1 זל. און 50 גר. פאר לערנענדע און יוגענד.

הנחות ביים בעצאהלען פער-לעגענע שטייערן

וויכטיגע אקציע פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער

(–) די לאדזער האנדעלס-קאמער האט אונטערגענומען געהעריגע שריט ביי די מאסגעבענדע מיניסטארען, אז די פערארדנונג מכח הנחות ביים איינצאהלען פערלעגענע אומזאץ שטייערן זאל ענטשפרעכענד אויסגעברייט ווערען.

קודם כל איז אנגעוויזען געווארען, אז די פערארדנונג דארף אויך חל זיין אויף די סוחרים, וועלכע זענען אינגאנצען רואינירט געווארען און האבען קיין שום מעגליכקייטען נישט איינצוצאהלען דעם פערלעגענעם אומזאץ-שטייער. ווייטער האט די לאדזער האנדעלס-קאמער פערלאנגט, אז די פערארדנונג זאל חל זיין נישט נאר אויפ'ן אומזאץ-שטייער נאר אויך אויף הכנסה-שטייער און קאמונאלע שטייערן.

צוליב דעם, וואס די באניפיקאציע פון די פערלעגענע שטייערן זענען אפהענגיג פון די שטייער-אמטען, האבען די פארשטעהער פון דער האנדעלס-קאמער אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן פרעזעס פון דער פינאנץ-קאמער, אויף וועלכער ס'זענען ארומגערעדט געווארען די דאזיגע ענינים. פון דער קאנפערענץ האט זיך ארויסגעטראגען דער איינדרוק, אז די פינאנץ-מאכט וועט זיך בעמיהען גערעכט אנצוווענדען די פערארדנונג בנוגע די לאקאלע שטייער-צאהלער.

שטרייק פון די קאנפעקציע-ארבייטער אין בזשעזשין

די סוחרים האבען אויספערקויפט די פערטיגע סחורה און הייבט זאל דער שטרייק ליקווידירט ווערען

(אג) שוין זייט דריי וואכען פיהרען די קאנפעקציע-ארבייטער פון בזשעזשין א שטרייק-אקציע צו העכערען זיי דעם לוין. די פאבריקאנטען האבען בישט געוואלט נאכגעבען די פאדערונג פון די ארבייטער צוליב דעם אבער וואס די בזשעזשינער קאנפעקציאנערען האבען פולשטענדיג אויספערקויפט זייערע לאגערן קומט היינט פאר א קאנפערענץ צווישען די קאנפעקציאנערען און ארבייטער צו ליקווידירען דעם שטרייק.

גרויסער קאנצערט פון „שיר"-כאר אין פילהארמאניע

די קאנצערטען פון גלענצענדען לאדזער כאר „שיר" האבען זיך שוין ערווארבען א נאמען. די אלע קאנצערטען, וועלכע דער „שיר" האט איינגעארדענט זענען תמיד געשטאנען אויף א הויכער קינסטלערישער מדרגה, און די גאנצע פרעסע סיי די יודישע, פוילישע און דייטשע זענען שטענדיג פול מיט לויב-געזאנגען פאר'ן יונגען לאדזער יודישען כאר.

לעצטענס האט „שיר" אין צוזאמענהאנג מיט די היידן-פייערונגען איינגעארדענט א גרויסען קאנצערט.

„שיר" האט אויפגעפיהרט מיט א ריזיגען ערפאלג היידן'ס גרויסע אראטאריע „מעשה בראשית".

דער זאל איז ביים קאנצערט געווען פול געפאקט, און פיל מענשען זענען אוועק פון דער קאסע אהן בילעטען.

איצט ארדענט דער „שיר" ווידער איין א גרויסען קאנצערט.

דער קאנצערט וועט פארקומען שוין ודעם נאהענטסטען דינסטאג דעם 17 ד.ח. אין פילהארמאניע.

דאס פראגראם בעשטעהט פון א רייה א'נטערעסאנטע פראגמענטען פון היידנס אראטאריום — „מעשה בראשית". א חוץ דעם וועט דער גלענצענדער כאר אויספיהרען א רייה קלאסישע ווערק. די צווייטע טייל וועט זיין געווידמעט יודישע פאלקס-לידער.

מיט'ן קאנצערט וועט אנפיהרען דער פערדינסטפולער דיר. פראפ. י. פייווישיס. אלס סאליסטען וועלען אויפטרעטען פר' ס. קראפיווניק, (סאפראן); ה. קארן (טענאר); און ס. לעוויטין (באס). אקאמפאנידען וועט פרל. ל. לאקס.

דער קאנצערט האט ארויסגערופען א פערשטענדליכען אינטערעס און ס'איז פאראויסצוזעהען אז דער קאנצערט וועט ווי אלע ביזאיצטיגע קאנצערטען האבען גרויס ערפאלג.

פערמאסקירטע באנדיטען מיט רעוואלווערן אין די הענד

בערויבען א פויער אויף... 19 זל.

(א) אין דארף ליצעווקי הינטער קאנין, האבען זיך פערמאסקירטע באנדיטען ארייגעריסען אין דער וואוינונג פון אויגוסט מילער. און אונטער דער דראהונג צו שיסען צוגערויבט. 19 זל.

די פאליציי האט ארעסטירט עטליכע פערדעכטיגע אין דעם רויב-אנפאל.

2 יעהריג קינד דער'הרג'עט געווארען אין א מיסט-גרובען

(2) אויף פאדגורנא 74, אין כאיני, איז דאס 2-יעהריגע קינד העלענא פאגאנאווסקא ארייגעפאלען אין א מיסט-גרובען און אויפ'ן ארט דער'הרג'עט געווארען.

געגען ווירט איז צוזאמענגעשטעלט געווארען א פראטאקאל.

היינט — דאנערשטאג שפילט אימרע אונגאר

ווי עס איז געווען פאראויסצוזעהן האט דער היינטיגער אנגעזאגטער קאנצערט פון יונגען בעריהמטען פענאמענאלען פיאניסט דער אונגערגלייכליכער אימרע אונגאר ארויסגערופען א זעהר גרויסע פעראינטערעסירונג צווישען די מוזיקאלישע ספערען אין אונזער שטאט. אימרע אונגאר געהערט היינט צו טאג צו די גרעסטע פיאניסטען פון דער וועלט און איבעראל ווי נאר ער טרעט ארויס, פייערט ער גרויסע טריומפען ווייל זיינע קאנצערטען זענען ארטיסטישע פייערונגען און אויך דער אויפטריט פון דערמאנטען קינסטלער וועט זיין א גרויסער יום-טוב פאר'ן מוזיקאלישען לאדז.

אויף זיין היינטיגען געזעגנונס-קאנצערט האט דער יונגער קינסטלער אנגעגרייט פאר לאדז א זעהר העכסט אינטערעסאנטען פראגראם צ.א. וועט ער אויך אויספיהרען די בעריהמטע ראפסאדיע פון קאמפאזיטאר ליסט.

טרויעריגער סוף פון א פריילי-כער „זאבאווע"

דארף-שקצים דער'הרג'ענען א חבר פון אייפערזוכט

(א) אין דארף יאראכאוו, איז פארגעקומען א „זאבאווע", אויף וועלכער ס'האבען זיך בעטייליגט דער 17 יעהריגער פראנטשישעק פאליטאנסקי, וולאדיסלאוו טשמעילא און מארושעווסקי.

בעת אנ'אייפערזוכטס-סצענע, זענען די לעצטע צוויי בעפאלען דעם 17-יעהריגען פאליטאנסקי. מיט העק און מעססערס, אזוי, אז ער איז באלד געשטארבען.

די צוויי „פשיאטשעלעס" זענען ארעסטירט געווארען אין א שכנות'דיגען דארף.

די קינדער-פארשטעלונג פון די באראכאוו-שולען אין „סקאלא"

די פארשטעלונג, וועלכע ס'ארדנען איין די באראכאוו-שולען דעם שבת 11 אינדער-פריה אין מאדערן און עסטעטיש איבערגעבויטען טעאטער „סקאלא", בעשטייט פון א זעהר רייך פראגראם, וועלכעס איז צוגעפאסט אויך פאר דערוואקסענע.

אין פראגראם געפינט זיך צווישען אנדערע א זעהר אריגינעלע פלאסטישע אינסצעניזאציע א.ג. „אמאל און אמאל".. וועלכע איז אדורכגעפלאכטען מיט מאדערניסטישע טענץ (טאנץ פון „היינט" און פון „מארגען"), א פוילישע קינדער-אפער „די בלומען דערוואכען", מיט באלעט און א גאנצע רייה פלאסטישע אינסצעניזאציעס פון בעקאנטע ווערק פון פוילישע און יודישע דיכטער, ווי „די פאבריק" לויט קולבאק און איציק פעפער, „צוויי וויבטען" פון יוליאן טובים און אנד.

א חוץ דעם וועלען די 4-יעהריגע קינדער פון קינדער-היים א.נ. פון שורעק אויפפיהרען א ניטמיש בילדעל א.נ. „מיר שפילען זיך". ס'וועלען אויך געוויזען ווערען גימנאסטישע איבונגען און פיראמידען.

אויף שבועות

עסען מיר נישט אזעלכע זאכען ווי יוינטער, נאר עס ציהען אונז פריהלינגס-בייהייטען, ווי געמיזעס און סאלאטקעס צוזאמען מיט ווייס-פליישׂ דרוב און פיש. אלס זיסקייטען בלייבען שטענדיג אויפ'ן יום טוב'דיגען טיש געשמאקע און לייכט-פערדייליכע בודיניעס און קרעמען, וואס מ'קען אויף א שנעלען און פשוטען אופן צוריכטען פון בודיניע-פראשעק פון דער בעקאנטער פירמע ד"ר עטקער.

אויף שבועות ווערט ווי געוועהנליך ספעציעל נישט געבאקען, נאר געוועהנליך מאכט די בעלי-הביתטע די אלעמען בעליבטע קעז-קוכען.

גוטע פארשריפטען אויסצובאקען קעז-קוכען געפינען זיך אין ביכעלע מיט רעצעפטען פון ד"ר עטקערס אויסגאבע און .

היינט און פאלג. טעג!

שפאנענדער פילם, פול מיט ראמאנטיום, העלדישקייט און סענסאציע א. נ.

באמבעס איבער מאנטע-קארלא

רעזשי: Hans Szwarc

א ליבעס-ראמאן פון טאפפערען פלאט-אדמיראל מיט רייצענד-שעהנע עקסצענטרישע קעניגען. אריגינעלער אינהאלט! שעהנע און מאלערישע פייסאזשען! דער רייץ פון ים! ריוויערא, קאנעס, מאנטע-קארלא! אין די הויפט-ראלע: די רייצענדע און זיסע Sari Moritza און דער פעיפיהרערישער Hans Albers

אויסער'ן פראגראם:

א פראכטפולע קלאנג-ביילאגע „גאנדי און נישט גאנדי" ווי אויך אקטועלקייטען פון לאנד.

פאפולערע פרייזן. הנחה-בילעטן גילטיג. אנהויב אין געוו. טעג 4 30 נאכמיטאג. שבת, זונטאג און יום-טוב 1 בייטאג.

די בילדער-אויסשטעלונג פון י. מיטלער

די בילדער-אויסשטעלונג פון י. מיטלער (מאניושקי 2) דויערט ווייטער. די אינטערעסאנטע ווערק פון דעם יונגען קינסטלער, האבען צוגעצויגען א סך בעזוכער. די קונסט-קריטיקער האבען זיך זעהרווארם אנגערופען וועגען די נייגעשאפענע ווערק פון דעם קינסטלער.

כדי צו געבען די מעגליכקייט די ברייטערע מאסען צו בעקענען זיך מיט די אינטערעסאנטע ווערק פון י. מיטלער, האט דער אויסשטעלונגס-קאמיטעט בעשלאסען, דער אריינגאנג זאל קאסטען נאר 20 גראשען. די אויסשטעלונג איז אפען טעגליך פון 10 פריה ביז 10 אווענד.

אטלעטען-קאמפען אין צירק

די נעכטיגע רעזולטאטען זענען פאלגענדע: טיבערמאנט האט אוועקגעלייגט לעבושקא'ן אין משך פון 11 מינוט.

דער קאמף שטשערבינסקי – מארטינאוו איז געבליבען אונענטשידען.

האלובאן האט בעזיגט סאן-מארס'ן אין דער 32 טער מינוט. נאך א פערביסענעם קאמף.

דער קאמף טארגא – קאוואן איז געבליבען אונענטשידען.

אויפ'ן פערלאנג פון וואלושעווסקי'ן איז נעכטען פארגעקומען דער רעוואנש-קאמף צווישען וואלושעווסקי'ן און קרויזער'ן. געזיגט האט אין דער 13-טער מינוט דער יונגער יודישער רינגקעמפער קרויזער.

היינט קעמפען: גאמאלא -- לעבושקא; טארינא – טיבערמאנט; קרויזער – סאלעיו; קאוואן – האלובאן; ארלאוו – סאן מארס.

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 12 מאי 1932

11,45 פרעסע-בעריכטע, 11,58 צייט-סיגנאל. 12,10 גראמאפאן-פליטען. 12,35 שול-פריה-מארגען „פון דער ווארשאווער פילהארמאניע". 3,25 פארלעזונג פון קארל טאובע, 3,50 פראגראם פאר קינדער, 4,20 לעקציע פראנצויזיש, 4 40 גראמאפאן-פליטען, 5,10 פארלעזונג פון וויטאניאווא דלוגאשעווסקי, 5,35 קאנצערט, 6,50 פערשידענער, 7,15 לאדזער פאסט-קעסטעל, 7,30 פילם קאלענדאר, 745 ראדיא-פרעסע, 8 פעליעטאן, 8.15 לייכטע מוזיק, 9,35 קאטארינקא", 10 20 ראדיא-פרעסע, 10.30 טאנץ-מוזיק.

מעלדונג

צוליב דער רעדוקציע פון די לוינען איז די פערוואלטונג פון לוין - וועבער - מייסטער - פאראיין בזשעזשינער 7 געווען געצוואונגען צו רופען די לוין-וועבער זיך צו פערבעסערען די לאגע, און די וועבער האבען בעשלאסען צו פערשרייקען אויף אלע ארט ארבייט ווי: שטיק סחורה, וויגאגיע טיכער, טארנטער טיכער, דאפעל-טיכער א. א. וו. דעריבער לוין-וועבער בעזוכט דעם פעראיין און האלט זיך סאלידאריש צום שטרייק. היינט 12 א זייגער מיטאג קומט פאר א פערזאמלונג.

מיט אכטונג: דער שטרייק-קאמיטעט.

ר. יוזעפאוויטש

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע
גרויסער אויסוואהל

שפאצירוואגענס
אייזען = ניקעל-
בעטען
מאטראצען
„Patent" ספרענזינאווע
ווילזשימאטשקעס אמעריקאנער
צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער
„DOBROPOL", Łódź
Piotrkowska 73 (אין הויף)

א לאנגיעהריגער
מיליטער-בעאמטער
שרייבט ערלעדיגט אין אלע מיליטער-זאכען
ספעציאליסט אין שרייבען פון ביטעס פאר
איינציגע שפייזערס
מאז
פעטריקאווער 10

אויטאגענישע שווייסונגען
מעטאל-בעארבייטונגען
שלאסעריי=ארבייטען
מאשינען = טיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 11/13
(רוג זאכאדניא)

Dr. Różaner

ספעציאליסט פון הויט און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע און קינדערלאזיגקייט
נארוטאוויטשא 9 טעלעפאן 128-98
נעמט אן פון 8—10; 4—8 אוועגד.
זונטאג פון 9 ביז 10 פריה.

מאשין=לעבער
ווערן אנגענומען אויסצוגייען ביי
ג. גארדמאן, שרודמיעסקא 8

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
פאר א אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

עס ווערען געזוכט עלטערע פעהיגע יונגלען צו פערשפרייטען א גאנגבארן ארטיקעל. צו מעלדען זיך אלעקסאנדריסקא 8 (מרדכי גבאי'ס גאס) ווייקסעלפיש. פראנט-געוועלב.
3028

ס'ווערען געברויכט קוואליפיצירטע שטריקער-ארבייטער צו האנד פע-דע. פעפער גאס 21 אין דער סוויטער-פאבריק.
3027

עס ווערט געברויכט א קוואליפיצירטער שפולער (רין). צעגעלניאנע 15, ליבראווסקי.
3025

לאקאלען

קראשאוו. צו פערמיטען א שטוב ביים סאמע וואלד. צו ערפאהרען לאדז, זשעראמסקיעגא 36/27 פון 2—3 נאכמ. און 8—9 אוועגד.
3026

איבערצוגעבען אנ'איינגעפיהרט געוועלב מיט א שטוב און קיך אויף גוטע בעדינגונגען. צו ערפאהרען וואלבארסקא 38, לאנדוי.
3024

לאזשי אין א גרויסערבעקוועמער וואוינונג פאר צוויי יונגעלייט אפצוגעבען ביי ראזענבערג, שקאלנא 6.

א בעקוועהם ארט צו שלאפען פאר צוויי אנשטענדיגע יונגעלייט איז אבצוגעבען. פאמארסקא 14 אפיצינע, 2-טער שט. ביי לאסקי.

גאנץ לאדז ווייסט

אז דער פאטאגראפישער אנשטאלט
„פאלאניא"
שוו. יעזשעגא 11
איז פאפולער מיט זיינע גוטע קינסטלערישע אויפנאהמען, און בעמיהט זיך צו זיין פאר די ג' קליענטען זעהר פינקטליך. און ד רצו בעזיצט ער א גרויסען אויסוואהל פון ארטיסטישע קאסטיומען.
מיט אכטונג
ארטיסט. פאטאגראף. אטעליר
„POLONJA"
לאדז, יעזשעגא 11.
אינהר.: דיפל. פאטאגר גוטערמאן
צופאהר מיט טראמוואי נומ' 3.

שייטלען
מיט פאריזער שריגדען
ווי אויך פערטיגע שייטלען
ווערען ערשטקלאסיג און רעעל אויסגעארבייט
צו ביליגע פרייזען
— — און אנדולאציע — —
ביי קערש. סקווערא ווא 15
לינקע אפיצינע 1-טער שטאק.

Samochody
i motocykle używane,
Kupno, sprzedaż, komis
zamiana.
Auto-Agencja
Gdańska 82 tel. 189-28

א קראפט-
שפולער-ין
קען זיך מעלדען
פאלודניאווא 18
2 טער טויער, וו. 51

חדר „תורה ודת"

עם ג׳ן=ילדים
פל. וואלנאשטשי (נייע שטאט) 6
איז דאס איינציגע מוסטערהאפטע חדר, וואס עס ווערט אנגעפירט אונטער דער לייטונג פון בעוואוסטע מלמדים און לעהרער פעדאגאגען - ספעציאליסטען.
ס'ווערט געלערנט א"ב, עברי, חומש, רש"י, קריאת התורה, נ"ך, שלחן ערוך, משניות, גמרא, העברעאיש און יודיש און אלעס. וואס א יודיש קינד דארף צו וויסען! ס'ווערען אנגענומען קינדער פון 4 ביז 12 יאהר.
א ספעציעל נאכמיטאג=חדר פאר קינדער וואס לערנען אין פוילישע שולען.

ENGLISH
פאראנפענגער און פארטגעשריטענע. קאנווערסאציע, ליטעראטור
ערטיילט א פעהיגער פעדאגאג. — אפערטען אין אדמיניסטר. פאר "Mir"

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט. אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס איז גוף פאר הויקערס און פיס

[illegible] ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. [illegible] פראפ. ד"ר באראנעס, פראפ. ד"ר י. מאריש-לער, פראפ. ד"ר בר. קיטלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מ'ר נעהמען אויך אן פערזענליכע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

[illegible]

Doktór medycyny
M. Geller, Łódź, Kopernika 49.
[illegible] פיעטריקאווער 72
[illegible] do LR678

Dr. med. Haltrecht

ספעציאל=ארצט פאר הויט=
און געשלעכטס=קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245=21
נעהמט אן פון 8—11 פריה, 12.30—1.30 מיטאג
און פון 5—9 אוועגד.
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע - פרייזען.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמ.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען

DR. MED. J. LUBICZ

כירורג-ארטאפעד
פאלודניאווא 9, טעל. 183=17
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פליצעס און גלידער
[illegible]
נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.03 נאכמיטאג.

לעטשניצע

פון דאקטוירים=ספעציאליסטען
17 זגיערזשער 17,
טעלעפאן 33=116
ס'נעהמען אן דאקטוירים פון אלע ספעציאליטעטען
ד"ר גאלדשטיין=פאלאק, ד"ר יוסטמאן. ד"ר מ. קאנטאר, ד"ר ציגעג, ד"ר ראקאווסקי, ד"ר ראזענצווייג, ד"ר רוזשאנער, ד"ר ווייגבערג, ד"ר סטופעל, צאהן-ארצט גראדזיענטשיק=קאראשיאווא
ווי אויך וויזיטען אין שטאט.
רענטגען-בעשטראלונגען, קווארץ, דיאטערמיע
עלעקטריזאציע און כעמישע אנאליזען.

יעדער איינציגער
מעבעל
האט זיך איבערציוגט, אז פאר
דיוואנעס, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען או"וו
צאהלט די העכסטע פרייזען
א. ווייצמאן שענקעוויטש 23
טעלעפאן 00=191.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען גענוצט מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

Starszy Felczer
L. Tajchner

אלטשטאדט 12 טעל. 165-72
בעזיצט א 23-יעהריגע שפיטאל-פראקטיק אין ווארשא און אין לאדז.
נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען
א גאנצען טאג.
פאר ארימע אויפנאהם פון 8—10 פריה נור 1 זל.

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערן-, נאז-, האלז-
און לונגען-קראנקהייטען
11=טען ליסטאפאד 9
קאנסטאנטינער טעלעפאן 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11

PORADNIA
WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר וועגערישע הויט=קראנקה. און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערווען-קראנקהייטען.
קווארץ=לאמפ. עלעקטרישער הייל=קאבינעט ראסמעטיק.
— — מעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוועגד. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. —
וויזיט 3 זל.

„SANATO"

כירורגיש=וועכנעריז-אנשטאלט
אגראדאווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
גינעקאלאגיש-וועכנעריי-אבטיילונג
ד"ר מעד. ש. אייגער. ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מע רייטלער=סוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער
פרייז פון א געבורט
אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אופעזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאסאוו
כירורגישע אבטיילונגפון ד"ר מעד. מ. קאנטאר.

Dr. med. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מענער=שוואכע=בעהאנדלונג
נעהמט אן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אוועגד
זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 ביטאג.

אבאנעמענטס-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פראווינץ 6 — 8 זל. א חודש אין אויסלאנד — 8 זל.
פאר'ן איינשטעלן און טערמינען די אנאנסען אין דער פערלאג ניט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען ביינאכט אין ביינטאג.
אנאנסען-פרייז: פאר'ן טעקסט 8 גר. פריינטאג און ערב יו"ט 24 גר. אין דער זייט 8 טעקסטען
אין טעקסט 40 — 4 — 60
נעקרא... [illegible] טעקסט 12 — 8 — 18
[illegible] 50 פראצ. [illegible] 100 [illegible] 10 גר. 5 [illegible]

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brunstowski i D. Z. Cerberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Reicher
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.